

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Iskaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoš, škofnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Velika noč.

Velika noč je tu. Veliki prazniki vzbujajo v človeku posebna čustva. Božič spremlja prisrčnost, Velikonoč slavnost. Naš Rešitelj je strl okove smrti in zmagovalno vstal iz groba. Narava se vzbuja iz spanja, novo življenje klije iz zemlje, človeka navdajajo novi upi. Velikonočni prazniki mu nudijo priliko, da globlje premišlja te dogodke. Ob premišljevanju teh velikih dogodkov se mu poraja v sreči navdušenje, slovesnost, zavest novih moči.

Naše slovensko katoliško ljudstvo potrebuje letos zavesti novih moči. Pred volitvami stojimo. Volilni boji se nam bližajo. Stranka bo vstala proti stranki. Najhujši naval bo seveda na našo katoliško-narodno Kmečko zvezo. Vsi nasprotniki katoliškega prepričanja, prikriti in ne prikriti, vsi sovražniki slovenskega imena, bodo izkopali zopet svoja orožja ter jih vihteli proti Kmečki zvezi. Vedo sicer, da je ogromna večina spodnještajerskega slovenskega ljudstva v taboru kmečke stranke. Toda žele si vendar v enem ali drugem okraju uspeha, da tako tudi po končanih volitvah nadaljujejo strankarski boj.

Vsakdo ve, da ne bo miru, če ni ena stranka zmagovalka na celi črti. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je zmagala kmečka stranka v vseh okrajih, izvzemši tržkega. Eden poslanec sam za se ne more sicer nič koristnega storiti za svoje volilce, a mnogo lahko škoduje enotni in smotreni politiki vsega naroda. To smo videli pri dogodkih zaradi deželnozborske politike.

Kdor hoče torej mir za bližnji čas, naj dela na to, da tudi pri sedanjih državnozborskih volitvah zmaga naša katoliško-narodna kmečka stranka na celi črti. Njen program odgovarja popolnoma željam in zahtevam slovenskega ljudstva. Tudi nasprotniki ne morejo ne pičice grajati na tem programu, zaganjajo se le v osebe. Toda našim pristašem je znano, da so vse osebe, da so vsi kandidati Kmečke zveze strogo vezani, da v politiki izvršujejo vestno njen program. Zato ne more imeti nihče opravičenih pomislekov, ali bi se ne pridružil v bodočem volilnem boju Kmečki zvezi in delal za zmago njenih kandidatov. Globoko smo prepričani o razsodnosti našega ljudstva, zato tudi vemo, da bo šlo tokrat z navdušenjem s kmečko stranko. Z velikimi nadami zremo v bodoči volilni boj.

Velika noč je tu. V nas je zavest moči. Gremo po zmago!

PODLISTEK.

Tudi ta!

(Konec.)

Po rimskih ulicah se izprehaja visokorasel pretorijanski častnik; Kviriilij Kornelij je njegovo rimsko ime. Pogleda kvišku. Po stranski ulici živahno koraka mal mož s polsivimi lasmi; sledila sta mu dva vojaka.

Emo si dene roke na oči, je-li res videl, ali je gledajoč sanjal? Ne! On je bil! Brezobzirno si dela pot med vrvečo množico. Naj za njim psujejo in zmerjajo, kaj se briga častnik cesarske straže za poulično druhan! Ko pride okoli ogla, ravno še vidi, da je stopil mali mož z enim vojakom v neko bližnjo hišo.

Vojaku, ki je ostal zunaj, namigne častnik k sebi. Od njega izve, da je ta mali mož jud, po imenu Pavel. V Palestini je bil tožen, kot rimski državljani pa ondi seveda ni bil obsojen, ampak poslan v Rim. Veliko ta človek ni mogel zakriviti, ker že nekaj časa sme hoditi okrog po Rimu, akoravno pod vojaškim nadzorstvom.

Kaj počne? Tupatam govori med svojimi znanci o nekem Jezusu ali Kristusu, ki je bil sin Jupitra; hudega mož ne dela, in vojakom, ki ga stražijo, se ne godi prav nič slabo: v hišah, kjer občeje, ravna najprijaznejše z njimi; tu dobe piti in jesti ter tudi kaj srebrn novec. Kaj vse govori Pavel, tega on, kot vojak, seveda ne razume; najbrže je to kaka nova vera. Vendar je ta ravno taka neumnost, kakor vse druge vere. Za take stvari se sploh ne briga.

Navidezno hladno prikima častnik. „Zdi se mi, da sem videl tega človeka poprej v Jeruzalemu!“

Za kmeta.

(Piše g. Fr. Roškar.)

V teku zadnjih štirih let, od kar je deloval na podlagi splošne in enake volilne pravice izvoljeni državni zbor, so se poslanci vseh avstrijskih dežel že mnogo trudili z uplivom na postavodajo ter raznimi predlogi in sklepi, doseči za kmečko, delavsko in rokodelsko ljudstvo ugodnejše gospodarske in življenske pogoje.

Nihče ne more zanikati, da propad kmečkega stanu vedno hitreje ne napreduje. Dolgovi silno rasejo; vsi denarni zavodi, vse hranilnice in posojilnice, poleg njih še razni ožeruhi, imajo polne roke dela. Ljudstvo se seli iz dežele v mesto, k industriji, pa tudi preko morja v tuji svet, iskaje boljše zasluzka in srečnejšega življenja; a premnogokrat se vara in zaide v še večje trpljenje. Okroglo en odstotek kmečkega ljudstva zapusti vsako leto svoj kmečki poklic. Ako bi ta odhod neomejeno napredoval, tedaj bi po ljudskem šteju l. 1900, ko se je našlo še 52 odstotkov kmečkega prebivalstva, ne bilo več daleč do časa, ko zapusti zadnji deželan svoj kraj ter odide v mesto ali kam drugam.

Ne da se tajiti, da vsled teh razmer produkcija deželnih pridelkov stalno nazaduje, in ista nikakor ne zadostuje za prehranitev vseh mestnih in industrijskih prebivalcev, najmanj pa v letih, kadar uničijo obsežne elementarne nezgode premnogo poljskih pridelkov. Vsega tega naravni nasledek pa je deloma resnična druginja.

Naše poljedelstvo, katero se bori s težavo za svoj obstanek, pač ni v stanju, iz lastne moči, povzdigniti izdatno produkcijo, ter vsesplošno zadostiti vsem, vedno rastočim potrebam; treba je k temu zadostne denarne podpore, pa tudi pomoči z nasveti in izobrazbo od strani dežele in države.

V spoznanju tega neizpodbitnega dejstva, je ravno malo pred razpustom zopet razpravljal v treh zaporednih sejah naš državni zbor, o mnogoterih predlogih, stavljenih od kmečkih poslancev, za izboljšanje kmetijstva, pred vsem živinoreje.

Pod izbornim vodstvom našega poslanca, priznanega strokovnjaka v kmetijstvu, g. Povšeta kot poročevalca, se je končala razprava dne 17. marca t. l. s popolnoma zadovoljivim uspehom, ker so se skoraj vsi stavljeni predlogi po največ soglasno sprejeli. Bilo bi mikavno in tudi potrebno, o onih sprejetih predlogih tukaj razpravljati, a prostor je ome-

„On je — in zopet vidi! Takrat torej mu ni vzela svetlobe oči kaznujoča pravica bogov, bil je to le slučaj, ki se je zopet izboljšal. Mislim, da so postali vsi bogovi Rimljani; vsaj v krivičnosti so jim enaki. In kaj dela ta človek tukaj? O onem Jezusu govori in prištevava se Nazarencem. Čemu? Hoče jih zapeljati v brezskrbnost in potem uničiti. Ubogi ljudje niti ne slutijo, kaj je počel ta ničvrednež v Jeruzalemu? Kaj je storiti? Ali naj jih svarim? Ne poznajo me in bodo prej verjeli temu, ki je na videz z njimi, ko pa meni pretorijancu, na katerem se poleg tega že od daleč pozna severni barbar. Govorim še z Brunom.“

Častniku ni bilo treba, iskati svojega rojaka na stanovanju, srečal ga je že v drugi ulici.

„Govoriti imam s teboj, Bruno, ali sedaj, bolje rečeno, centurij Kvint Flavij!“

„Pusti to, Emo! Midva sva vedno le tovariša, naj si bodem že jaz rimski centurij, ti pa visok pretorijanski častnik. Sicer zahteva že služba, da je centurij bolj fin, kakor navađen vojak, a vsa ta rimska finost ni drugega, kot slepilo. V svojem jedru je vsak teh lepih Rimljanov mnogo slabejši, kot mi barbari vsi skupaj.“

Emo se nasmeje:

„Govoriš kakor kak grški modrijan; menda v kratkem času svojega bivanja nisi šel h komu v šolo?“

„Ne norčuj se,“ je mrmral centurij. „Sploh pa s temi Grki nečem imeti nič opraviti. Mislim sem se naučil od priprostega vojaka. Misli si: o je skrit Nazarenc; toda dober in hraber človek. Neko zaupanje je dobil do mene in mi zaupal, da je Nazarenc, akoravno se govore o teh ljudeh največje neumnosti. Dvakrat me je rešil v boju, in tedaj je že lahko menil, da mu njegove vere ne bom vzel za zlo. Tega tudi ne storim. Če je le nekaj Nazarencov tako dob-

jen, zato naj sledijo na kratko samo nekateri najvažnejši, v katerih pride posebno živinoreja v poštev.

Med drugim so se sprejeli naslednji predlogi:

1. Od c. kr. vlade se zahteva, da predloži načrt postave, s katero bi se izboljšalo in pomnožilo domače poljske rastline v svrhu pospeševanja živinoreje. V tem smislu se naj deluje v državnem in deželnih zborih.

Vlada je predložila zakon za ureditev in rešitev služnih (servitutnih) pravic, kakor tudi za ureditev rabnih in upravnih pravic pri skupnih zemljiščih. Vse to naj se uredi zato, da se enkrat jasno določi pravica vsakateremu, tudi malemu posestniku, ter se vse, iz te pomanjkljivosti izvirajoče dolgotrajne, ljudstvu silno škodljive tožbe končajo, ter v bodoče zabranijo. Tudi ni dvoma, da se bodo potem taka posestva bolje oskrbovala in uspešneje izkoriščala.

2. Vlada naj zastavi ves svoj upliv, da se v vseh deželah z obširnimi planinami in pašniki, glede teh ne sklenejo samo potrebne postave, ampak da se tudi izvršujejo. Nadalje, da se za izboljšanje teh pašnikov vpostavi v proračun zadostne svote za subvencije, ker le na ta način bo mogoče, produkcijo kreme, in ž njo živinorejo, obstoječim potrebam primer- no dvigniti in pomnožiti.

3. Vlada naj poskrbi zadostnih sredstev za prenovljenje, osušenje, namakanje, sploh vsakovrstno izboljšanje travnikov, kateri so trpeli vsled suše prejšnjih let, da se odpravijo slabe, malo- in ničvredne trave, ter se nadomestijo in pomnožijo z dobrimi. Zato so potrebne tudi zadostne subvencije za nakup zanesljivih detelnih in travnih semen.

4. Vlada naj posebno poskrbi primernih subvencij za nakup umetnih gnojil. Daje naj brezobrestna posojila za nakup. Pospešuje naj skupno nabavljanje ter naj varuje nakupovalce pred nepoštenim izkoriščanjem od strani kartelov in tvornic za umetna gnojila. Iz državnih solnih skladišč naj oddajo kalijevo sol kot izborno gnojilo za lastne pridobitne stroške.

Tudi uporaba gnojil iz velikih mest se naj upošteva. Nadalje se zahteva ponovno od vlade znižanje cene za sol, da se omogoči njena prepotrebna uporaba za uspešno pokladanje slabejših krmil tudi manj imovitim posestnikom.

5. Lovske postave se naj izpremenijo tako, da bodo služile v varstvo kmetijstva. Nakup kmečkih posestev za lovska zemljišča naj se postavno prepove.

rih, kot oni vojak, potem je laž vse, kar se o njih govori.“

„Radi Nazarencem sem hotel govoriti s teboj, Bruno. Savel ali Pavel je tukaj, ki sva ga srečala nekoč na poti v Damask, in sedaj ta človek ne vidi le zopet, ampak on, krvavi preganjalec Nazarencov, občeje z njimi in govori o Jezusu.“

Emo je moral krepko pomagati Brunonovemu spominu.

Naposled reče Bruno:

„Ali je ta Pavel hudobnež, ki hoče skrivaj poriniti Nazarence, ali pa je postal iz preganjalca branilec. Vendar se mi zdi to komaj verjetno. Poznam dobre orientance in tudi njihovo divje sovraštvo.“

„Malopridnež je on!“ odloči Emo. In ako so odložili bogovi pravico, jo izvršim jaz.“

„Rajši ne, Emo! Kaj brigajo Nazarenci nas pretorijance? Naj se sami čuvajo!“

„Sedaj govori stari Bruno. Vem, da ti Nazarenci niso slabi ljudje. Zakaj bi jih torej jaz ne branil?“

„Le mirno, Emo! Priznam, da tega Pavla lahko popolnoma mirno ubiješ. A za to je sodnik, ne pa vojak.“

„Sodnik bi pomagal Pavlu, kakor je pomagal nekoč Pilat judom proti Kristusu; pravica bi spala, kakor je spala v sodnem postopanju nasproti Stefanu. Dobro! Naj le spi v rimski državi, a jaz, barbar, hočem pravice. Jaz ubijem zlobneža!“

„No, zaradi mene!“ je nevoljno mrmral Bruno. „Slednjič je prav vseeno: en jud več ali manj na svetu.“

Kristjani so zbrani v neki hiši. Pavel govori. Naenkrat nastane nemir pri vhodu, prestrašeni klici se slišijo.

6. C. kr. poljedelsko ministrstvo se poziva, da skrbi za to, da se vsa državna sredstva, namenjena pospeševanju živinoreje, pravilno uporabljajo, skrti naj se, da se ne bode le več živine priredilo, temveč tudi kakovost in plemenitost izboljšalo, da bomo lahko zadostili vsem notranjim potrebam domačega trga za meso ter imeli razun tega še obilen izvoz.

7. Vlada naj podpira z vsemi sredstvi ustanovitve kmečkih zadrug za živinorejo, za izboljšanje istih, za krmljenje, pašo, in za vnovčevanje mleka in pridelkov iz njega, zadrugnim potom.

8. Vlada naj pospešuje z razpolagajočimi sredstvi razprodajo živine. Nadalje naj skrbi za to, da naša domača živina, ki tvori velikansko vrednost za vse ljudsko gospodarstvo, ostane ali bode obvarovana pred kužnimi boleznimi, in se v doglednem času vpelje obvezno zavarovanje živine pod primernimi pogoji.

9. Vlada se poziva, vpeljati v vsaki deželi gojišče za razna, v deželi potrebna semena, da se jih omogoči, vzgajati doma in pri kmetovalcih dobičkonosno razširiti, ter produkcijo primerno pomnožiti, kakor se to v naprednih državah že stalno vrši.

10. Sklenilo in zahtevalo se je tudi od vlade, da razširi v vseh deželah prepotreben kmetijski pouk za temeljito spoznavanje vseh potrebnih pogojev za uspešno gospodarstvo v prid kmečkemu stanu in vseh državljanov.

(Konec prih.)

Politični ogled.

— **Volilno gibanje.** Volitve so razpisane za 13. junija, morebitne ožje volitve za 20. junija. Vse stranke delajo z mrzlično hitrostjo predpriprave za volilni boj. Nekatere proglašajo že kandidate. Na Slovenskem dosedaj še nobena stranka ni postavila kandidatov. Vse, kar se že govori o kandidatih, je le ugibanje. Liberalne stranke po različnih slovenskih deželah se čutijo tako slabe, da gotovo vsaj v vseh okrajih ne bodo postavile kandidatov. Prepričani smo, da bodo tudi v teh okrajih pošteno dobile po hrbtu. Katoliško-narodne stranke, združene v veliko Vseslovensko ljudsko stranko, kateri načeljuje zmagoviti dr. Šusteršič, upajo na zmago v vseh okrajih. Če se to zgodi, potem je tudi gotovo, da bodo na Dunaju naši poslanci dosegli več, kakor dosedaj, ko so imeli tudi liberalni ostanki svoj klub.

— **Iz Bosne** prihajajo razveseljiva poročila. Bosanski kmet je še vedno tlačan in odvisev. Sedaj se je pa v bosanskem deželnem zboru sklenil zakon, po katerem se bo kmet odkupil. Odkup se bo izvršil s posredovanjem vlade. Bosanec dobi toliko posojila, kolikor ga rabi za odkup. Posojilo bo seveda z najnižjimi obrestmi in se bo odplačevalo v letnih obrokih. Urejeno bo tako, da bo tekom najmanj 30 ali tekom največ 50 let posojilo povrnjeno.

— **Na Portugalskem** se bodo vršile koncem maja volitve. Ker se sedanjim mogotci boje, da bi jim ljudstvo, ki je še vedno vdano oltarju in prestolu, ne obrnilo hrbta in jim iztrgalo vlado, so skovali nalašč za te volitve nov volilni red. Pri tem so pokazali zopet, kako se svobodomiselnost brez pomiselka posluži vsakega, še tako umazanega sredstva, samo, da se obdrži pri polnih jasliah. Nov volilni red določa, da imajo volilno pravico samo oni, ki znajo pisati in čitati. Ker pa je na Portugalskem s šolami še zelo slabo preskrbljeno, je med kmečkim ljudstvom pretežna večina takih, ki ne znajo čitati in pisati. Vsi ti bodo izgubili sedaj volilno pravico. Ker je pa kmečko ljudstvo še vedno za monarhijo, je za svobodomiselnost na ta način odstranjena nevarnost, ki jim preti. Pa to se jim še ni zdelo dovolj. Kakor znano, so igrali pri vstaji največji vlogi vojaki. Ti so največja opora sedanjih mogotčakov in radi tega določa novi volilni red, da imajo vojaki, kar ni v nobeni drugi državi, volilno pravico.

— **Vstaja v Albaniji.** Pri letošnji vstaji v Albaniji, o kateri smo pisali že v zadnji številki in ki traja še vedno dalje, je najzanimivejše, da so se uprli prvi katoliški Miriditi. — Albanci niso en rod, ampak v Albaniji prebiva več različnih rodov, od katerih so eni katoliški, drugi mohamedanci, tretji pravoslavni. Vsehi dosedanjih vstaj so se udeleževali na-

vadno samo mohamedanci, letos so se pa vzdignili tudi katoliki. Najmočnejši katoliški albanski rod so Miriditi. Prebivajo v južni Albaniji in štejejo okoli 25.000 duš. Prejšnjemu sultanu Abdul Hamidu so bili zelo zvesti in so mu izkazali veliko uslugo. Seveda so imeli radi tega mnogo pravic in so bili skoro popolnoma samostojni. Ko je pa prišlo v Turčiji do preobrata in je prišel nov sultan ter so zagospodovali mladoturki, so se razmere začele spreminjati. Mladoturki hočejo, da bi vladala v vsej državi turška vera in turški jezik. Tudi ne marajo, da bi živeli albanski rodovi še nadalje toliko svobode. Začeli so radi tega spletkariti. Najprvo so Albancem vse obljubili, samo, da so dobili od njih orožje — Albanec je vedno oborožen — nato so jih pa pričeli pritiskati in tlačiti. Posledica tega nepoštevnega ravnanja je sedanja vstaja, pri kateri igrajo katoliški Miriditi, ki so najhrabrejši rod, največjo vlogo.

Razne novice.

* **Vesele velikonočne praznike** želimo vsem prijateljem, somišljenikom in naročnikom.

* **Osebnostna vest.** Vrlo znani načelnik okr. zastopa šoštanjskega, c. in kr. komornik Karl pl. Adamovich de Csepín v Velenju, je zaročil svojo hčerko Marijo z grofom Hervardom Auersperg, c. in kr. komornikom in nadporočnikom 5. dragonskega polka v Sl. Bistrici. — Cerkvena poroka bo v sredo, dne 19. aprila 1911, ob 11. uri predpoldne v grajski kapeli v Velenju. Na prošnjo nevestinih starišev, bodo izvršili poroko ekscelence premilostljivi nadpastir, ki dojdejo v ta namen v Velenje v torek, dne 18. aprila popoldne.

Iz pošte. Poštna oddaja se ustanovi v Gaberju pri Rogatu. Poslovodja bo prevzemal in oddajal tudi poštne pošiljke. Promet bo posredovala vozna pošta med Rogatcem in Zetalami.

Imenovan je za deželnega živinozdravnika v Šmarju pri Jelšah gospod Anton Peršuh.

Odlikovanje. C. kr. kurat vojne mornarice Karol Kokolj je odlikovan z viteškim redom Franca Jožefa. Čestitamo!

* **Od finančne straže.** V pokoj je šel finančne straže nadkomisar v Šmarju, g. Henrik Voršič. Imenovani so: Za respicijenta nadpaznik g. Matija Rihčič v Brežicah in za def. nadpaznika provizorična nadpaznika gg. Franjo Pauline v Brežicah in Matija Pogoreuc v Ptuj. — Premiščeni so gg. nadpazniki: Rok Bratuša iz Celja na Laško, Franjo Jodl iz Slovenjega Gradca v Maribor, Jakob Kaiser iz Ptuja v Celje, Matevž Pogoreuc iz Laškega v Ptuj, in pazniki: Andrej Gomiunig iz Rečice v Celje, Ivan Sabati iz Sevnice v Brežice in Ferdinand Vanič iz Radgone k Sv. Jurju ob Ščavnici. — Novonastavljeni je v Ormožu paznik Karol Spindler. — V finančne straže uradniški tečaj v Brno je poklican c. kr. finančne straže nadpaznik g. Jože Lužar iz Maribora, in v carinski tečaj v Inomost nadpaznika gg. Peter Kerndl iz Maribora in Franjo Repolusk iz Sv. Jurja ob Ščavnici.

Umivanje nog v stolnici. Prevzvišeni knezoškof bodo letos na veliki četrtek izvršili pomenljivi obred umivanja nog na 12 starčkah, katerih imena so: Michael Zechner (88 let), Janez Maček (83), Franc Bračko (77), Jurij Veranič (76), Leopold Hönigmann (76), Ignacij Hutter (76), Janez Kramberger (75), Anton Puchmeister (74), Janez Zechner (73), Janez Kolar (72), Anton Prikl (70), Matija Mareich (70). Skupna starost imenovanih znaša 910 let.

* **Osrednja zadruga** za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru je priredila v nedeljo, dne 9. aprila dva shoda. Prvi se je vršil zjutraj po prvem opravilu v Zadrugnem domu v St. Lovrencu na Dravskem polju, drugi pa popoldne v Cirkoveh v Goljatu gostilni. Na obeh shodih, ki sta bila dobro obiskana, je govoril poslovodja zadruga, Fr. Žebot. Mnogo kmetov je pristopilo k zadrugi. — Na belo nedeljo, dne 23. aprila dopoldne po cerkvenem opravilu se vrši gospodarski shod pri Sv. Andreju v Slov. gor., isti dan popoldne po večernicah pa o priliki običnega zbora Posojilnice pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Kmetje-zivinorejci, pridite!

Pavel je nagnil glavo, a Emo je ni zdrobil z mečem, presenečen je obstal; tako ne govori izdajalec, tako govori resnica!

Leta so pretekla. V konjeniškem boju proti partijskim razbojnikom je bil Kvirilij Kornelij smrtno ranjen. Mirno leži v vročem pesku. Poveljnik čet se skloni nad njim:

„Skoda za tega junaka!“
Tu zašepče umirajoči vojak svojo zadnjo besedo:

„Kristus!“
Kakor od strele zadet odskoči konjeniški poveljnik:

„Tudi ta!? Bogovi rimske države, bojim se, da se vam bliža konec, ako že taki možje priznavajo Nazarencu.“

Dal je kratko povelje bližnjemu konjeniku. Ta je skopal s pomočjo tovarišev grob, in ko so bili gotovi ter so se drugi oddaljili, je ostal vojak sam na grobu, zvezal v mal križ dve puščici ter ju nataknil na gomilo.

Tudi ta! —

* **Slov. Kmečka zveza** se pridno pripravlja na volitve. Zaradi kandidatov je s svojimi zaupniki po različnih okrajih v neprestanem stiku. Kmalu bodo sklicani shodi zaupnikov, na katerih zaupniki veljavno in obvezno sklepajo o kandidaturah. Po dovršenih zaupnih shodih bo vodstvo Slov. kmečke zveze proglasilo kandidate. Toda že sedaj je treba agitacije za stranko, kajti osebe niso glavna stvar, ampak stranka in njen program.

* **Kako je s shodi?** Sedaj, ko so volitve za državni zbor uradno že razpisane, se lahko vršijo tudi že volilni shodi. Volilnih shodov ni treba naznanjati nobeni oblasti. Samo, ako se vršijo pod milim nebom, se mora naznaniti ta okolnost pristojnemu glavarstvu. Volilni shod otvori sklicatelj. Če zahtevajo navzoči volilci volitev predsedništva, se lahko voli predsedništvo. Tudi politična društva lahko zborujejo v volilnem času, toda zborovanje se mora času vsaj 24 ur prej naznaniti. Pri takem shodu predseduje društveni predsednik ali pa oni, ki ga on pooblasti. Volitve predsedništva torej pri društvenih shodih ni treba. Društveni shodi se priporočajo za kraje, kjer bi delala volitev predsedništva težave.

* **Motenje zborovanj.** Dobro bo, če zopet ponovimo ob tem času nekatere določbe za varstvo zborovalne prostosti. Kdor sam ali v družbi z drugimi zabrani volilec, udeležiti se kakšnega volilnega shoda, ali pa sploh kakšnega zborovanja, ki se vrši po društvenem zborovalnem zakonu, in se je postavno sklicalo v svrhu obravnavanja javnih zadev, kdor neopravičen vdere na tak shod ali zborovanje, ali kdor prežene navzočnike ali s silo prepreči odredbe oseb, ki so poklicane za vodstvo in red na shodu, se kaznuje radi tega prestopka z zaporom od enega tedna do treh mesecev. Pa tudi, če se kdo nalašč udeleži kakšnega takega shoda, čeprav ni upravičen za to, bodisi da je sklican shod le za volilce, ali omejen le na člana društva ali na vabljenca, ter se kljub pozivu voditelja ali reditelja shoda ne odstrani, se kaznuje pri politični oblasti z globo od 10 do 200 K.

Slovenski štajerc je poklican, da pri bodočih volitvah izbere kandidate le ene stranke, in sicer ene stranke, ki uživa največje zaupanje slovenskega ljudstva. Le ena stranka naj nosi odgovornost za našo politiko na Dunaju. Če se cepimo, cepimo ugled svoje državnozbornske delegacije in podaljšamo nasprotstva med poslanci samimi, ki so različnih strank in vsled tega ne morejo iti skupaj. Za to pa: Slovenska kmečka zveza naj zmaga! Delajmo na to!

„Štajerc“ od dne 9. t. m. piše: „Dr. M. Ploj se hoče torej zopet potegovati za državnozbornski mandat ptujsko-ormoškega okraja. Veliko upanja po našem mnenju nima, kajti klerikalci se bodejo z vso vnemo proti njemu vojskovali. Mi bomo glede dr. Plojeve kandidature svoje stališče še le precizirali. Na vsak način se bo naše stališče ravnalo po nastopanju dr. Ploja v gotovih vprašanjih. V kratkem poročamo več.“ Kakor se iz tega razvidi, se pripravljata skupno postopanje Plojeve in „Štajerčeve“ stranke. Slovenci ptujskega in ormoškega okraja — pozor!

Velezidajalec. „Alldeutsches Tagblatt“ na Dunaju piše v svoji 79. številki o programu vsenemške stranke in pravi doslovno med drugim: „Parola: „Združitev z Nemčijo!“ bo odslej vsenemško bojnotno geslo. In to geslo odgovarja čustvom najširših slojev našega naroda bolj, kakor se domneva. Naša naloga pa je sedaj, da ta nejasna čustva pretvorimo v krepko zavest narodno-politične in gospodarske potrebnosti. In to svoje delo moramo z vsemi močmi tako dolgo nadaljevati, da se vsa masama našega naroda dvigne z zahtevo: „Združitev z Nemčijo! Mi imamo zadošči avstrijske politike!“ ... Največja sramota je, udeleževati se lojalitetnih manifestacij za one osebe in dostojanstvenike, ki trpe v državi proti Nemcem naperjeno vladno politiko ... Z neumornim izobraževalnim delom je treba doseči, da se laž o lojalnosti v brezpravnost obsojenega nemškega naroda splošno spozna, in da občuti narod kot žgočo sramoto, da bi sodeloval pri razširjevanju te lojalnostne laži.“ — Pri nas na Štajerskem imamo tudi mnogo takih velezidajalskih vsenemcev, ki ne morejo pričakati trenutka, da bi se zrušila Avstrija in Habsburžani in bi postali mi robotniki Prusov in Hehenzollercev. To so ljudje, ki se zbirajo okrog bojnih društev Südmärke in Schulvereine, to so skratka skoro vsi spodnještajerski Nemci. In s temi Nemci se bratijo naši nemškutarski štajercijanci. Ves „Štajerc“ je včasih poln slavospevov na te velezidajalske Nemce. Vse njegovo pisanje stremi samo za tem, pripraviti med nami Slovenci ugodna tla, da bi se združitev z Nemčijo lažje izvršila. „Štajerc“ je glasilo velezidajalcev v pravem in celem pomenu besede. Samo če bi enkrat Slovenci, oziroma avstrijski Slovenci, sploh izgubili čut patriotizma, je mogoče misliti na vresničenje vsenemških ciljev in želj, in samo v ta namen se vrši vsa „Štajerčeva“ propaganda. Najprej nemškutarstvo, potem protestantizem in končno vsenemštvo. Zato pa boj štajercijanstvu. Zlasti sedaj pri bližajočih se volitvah imejmo vedno jasno pred očmi posilnemske namene in poučujmo razne nezavedne zaslepljenca. Boj velezidajalcem!

* **Preganjanje katoliških duhovnikov v Rusiji.** Znana stvar je, da je stališče katoliških duhovnikov v Rusiji zelo težavno. Potovanje tujezemskih katoliških duhovnikov po Rusiji je skorodna onemogočeno. Oni katoliški duhovniki pa, ki bivajo v Rusiji, si morajo dovoljevati vsakovrstne sitnarije in žive pod vednim nadzorstvom. Če se pa strogim ruskim oblastim, ki vidijo v vsakem katoliškem duhovniku že uporni-

Mogočna pretorijanska postava stoji z golim mečem pri vratih in kliče s trdim glasom:

„Ven, da ste vsi privrženci Jezusa Nazarenskega, a ne bojte se me! Toda oni-le tam je malopridnež! Imenuje se Pavel, je pa farizej Savel, ki je v Jeruzalemu preganjal vaše tovariše in jih moril; sedaj se vam dela prijaznega. Hudo bnež vas hoče izdati in umoriti, kakor je umoril Štefana! Tedaj smrt hinaveu!“

Pretorijanec je rinil naprej, a možje, žene in otroci so se vrgli k njegovim nogam, proseč ga, ihtoč, kličeč. Sicer sam ni dobro vedel, kaj hočejo, ker jih med vpitjem ni razumel. Tu se prerine skozi gnječ Pavel, mireč, ter stopi resno in mirno pred vojak:

„Kornelij, tvoje ime in stan sem ravno izvedel. A poznam te že dolgo, tvoj glas sem že slišal na cesti pred Damaskom. Takrat sem trepetal pred tem glasom, zdel se mi je kakor smrtno oznanilo, predno sem se spokoril za krvave svoje grehe. Skesal sem se, Kvirilij Kornelij, sedaj lahko umrjem; tvoj meč me lahko pelje le k onemu, ki sem ga preganjal h Kristusu, Sinu ysemogočnega Boga, Odrešeniku sveta.“

ka in zarotnika, kateri je nevaren obstoj države, do zdravega kakor dejanje sumljivo, in kot sumljivo smatra se že, če se trudi katoliški duhovnik, širiti in vtrjevati katoliško vero, pa sledi preganjanje in izgon. V teh dneh se je dogodil zopet tak slučaj. Dva katoliška duhovnika v Petrogradu, nemški podanik Wirzinski in Avstrijec Indrich sta bila obtožena, da sta s preveliko vnemo delala za katoliško vero in sta dobila že ukaz, da morata zapustiti Rusijo.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

ki ima svoje uradne prostore v Stolni ulici št. 6, je imela dne 6. aprila svoj redni občni zbor, na katerem se je odobril račun za leto 1910. Posojilnica še ne obstoji popolnoma tri leta, in vendar je postala v tem kratkem času krepek zavod. Konec leta 1910 je posojilnica imela hranilnih vlog 1.082.956 K 35 vin., posojil pa 1.130.394 K 39 vin. Hranilne vloge so se zvišale pretečeno leto za 415.116 K 95 vin., posojila pa za 468.158 K 35 vin. Vložilo se je tekom leta 729.616 kron 26 vin., vzdignilo pa se je hranilnih vlog 314 tisoč 499 K 31 vin.; torej se je za 415.116 K 95 vin. vložilo več kakor vzdignilo, in to ravno kaže in spričuje, da posojilnica napreduje. Čistega dobička je zavod imel 5573 K 64 vin.; rezervni sklad znaša 6350 kron. — Dasiravno je bilo zadnje leto zelo slabo za denar, vendar posojilnica obresti pri posojilih svojim strankam ni zvišala, ker je bilo načelstvo popolnoma opravičenega mnenja, da je posojilnica tukaj zato, da pomaga slovenskemu ljudstvu. Iz celega letnega poročila posnamemo, da posojilnica izvrstno postuje in izbornu napreduje.

Mariborski okraj.

Maribor. Na mariborski deželni sadje- in vinorejski šoli v Karčovinah se bo vršil od dne 8. do dne 13. maja teoretično-praktični tečaj za pridelovanje kreme. Od 8. do dne 10. maja pa se na istem zavodu vrši tečaj za pridelovanje sočivja in o vrtnarstvu. Po stari navadi dobe prva poročila o teh tečajih nemški listi.

m Dramatično društvo v Mariboru vprizori na belo nedeljo, dne 23. aprila t. l. v Narodnem Domu v Celju zgodovinsko sliko iz časov preganjanja kristjanov, „V znamenju križa“. Ta igra se je morala letos na splošno zahtevo v Mariboru trikrat uprizoriti, kar pač jasno kaže, da je res nekaj izvanredno lepega. Ker nastopi društvo z vso, nalašč za to prirejeno opremo, ki je našla največjo pohvalo, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, ogledati si to krasno igro. Začetek točno ob 7. uri. Predprodaja vstopnic v Zvezni trgovini v Celju.

m Mariborska okolica. Dopis v „Slov. Gospodarja“. Potoval sem zadnje dni k Sv. Križu nad Mariborom. Bil sem že ves zmučen od hoda, zato krenem mimogrede v gostilno, da se malo pokrepčam. Ko stopim v gostilno, sem hitro zagledal na mizi „Slov. Gospodarja“ in „Stražo“, kar me je zelo razveselilo. In hitro sem se domislil, da so pri Sv. Križu že zelo izobraženi in sami zavedni Slovenci. Najdejo se pri vsaki hiši slovenski časniki, pa ne ptujski „Štajerc“. Za njegove čenče se tukaj nobeden ne zmeni več. Proč z izdajalskimi listi, kakor so „Štajerc“, „Sloga“, „Nar. List“ in drugi, in vzemimo v roke naše prave krščanske časnike, katerih imamo dovolj.

m St. Ilj v Slov. gor. Drzni posilnemški obrekovalci stoje zdaj pred nami v vsej svoji nečedni nagoti. Vražje zlobno so zamislili celo vrsto laži in obrekovanj, samo da bi škodovali vrlemu županu v Ceršaku, g. Antonu Hauca, a vse grde nakane so jim spodletele. V jama, ki so jo kopali drugim, so padli sami. Moška čast vsakega poštenega človeka zahteva, da se take ljudi prezira in se ne stopi z njimi v nobeno dotiko. Kaj vse so se nalogali o g. Hauca. Trdili so o njem, da je vdrl v Šulferajnsko šolo in tam kot župan izgnal iz šole otroke. Trdili so nadalje, da je ščeval šolsko mladino, da je pred Šulferajnsko šolo v Ceršaku razsajala, da je šel na čelu živigajoče in proti Šulferajnski šoli vpijoče mladine in jo vspodbujal k nemiru. Vsi nemški listi so polnili predale s pravljicami o nečuvnem zatiranju Nemcev na Spodnjem Štajerskem in osobito v Ceršaku, in vsega tega je bil kriv gospod Anton Hauc, in seveda tudi, ker brez tega ne more biti, župnik v St. Ilju. — A vseh teh neresnic se ni samo premlevalo v listih, ampak do sita znani Breznik je šel še dalje. Otvadil je g. Hauca radi vseh teh in še drugih izmišljenih zločinov in prestopkov državnemu pravdnistvu v Mariboru, da bi ga spravil v zapor in ga onemogočil kot župana. Radi ovadb so se pričele proti g. Hauca silne preiskave. Zavržen je bil cel Ceršak. Ni zadostovalo, da je klical preiskovalni sodnik priče v Maribor, končno jih je bilo preveč in je šel sam v Ceršak, kjer je zaslišaval priče cela dva dni. Uspeh pa je bil ta, da je ustavilo državno pravdnistvo proti g. Hauca brez vsake razprave vsako nadaljnje postopanje. Že s tem je bil poraz drznih ovaduhov popoln. A pride še lepše. G. Hauc je vložil proti Brezniku, temu voditelju vse umazane gonje, tožbo radi žaljenja časti. Dne 4. t. m. se je vršila o tej zadevi razprava pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. Brezniku, ki je imel prej dovolj drzno čelo, da si je izmišljeval ovadbe, in jih pošiljal naprej, je zdaj naenkrat zlezlo srce v hlače. Nič ni poskušal doprinesti kakšnega dokaza resnice, ampak je vse svoje ovadbe preklical, jih obžaloval in lepo prosil g. Hauca za odpustanje. In ta mož, katerega je hotel vtopiti Breznik v žlici vode, je

bil tako dobrodušen in plemenit, da je Brezniku vse odpustil in ni zahteval, kar bi bilo popolnoma na mestu, da bi bil ta vzor-učitelj nemškega Šulferajna primerno, kakor je zaslužil, kaznovan. Vse stroške preiskav proti g. Hauca in Hauce tožbe bo seveda plačal dični Breznik, ki pač zasluži, da ga Šulferajn za tako „plodonosno“ delo nagradi. Rečemo pa tudi ne dvakrat, da se kaj takega ne zgodi. Nemci in nemškutarji, ki stoje okrog Šulferajna in Šudmarke, so izgubili že tako vsak čut za poštenost in dostojnost, da je prav lahko mogoče, da nagrade Breznika, ki je znal tako peklenko ovajati. Za nas pa naj velja načelo: Proč od ljudi, ki delajo samo z lažjo in obrekovanjem, zlasti varujmo mladino, da se ne okuži.

m Ceršak. Kakor čujemo, namerava Breznik, ki je postal po tožbi g. Hauca, katero omenjamo na drugem mestu, nemogoč, pričeti zopet loviti otroke za svojo Šulferajnsko šolo. Mislimo, da ni nobenih staršev, ki bi izročili mirnega srca svoj najdražji zaklad, svoje otroke, takemu možu v šolo. Vsak, kdor da še kaj na poštenje, bo vedel, kaj mu je storiti.

m Partinje. Prvaška ljubezen do kmeta. Poč tem naslovom se je spravil v „Štajercu“ št. 12 neki bistroumnež v svoji hudobiji na županstvo v Partinju. Piše sledeče: „V Partinju pri Sv. Lenartu v Slov. gor. dobivajo ubožni občani semtertje podporo, ki obstoji iz žakla moke. Za to podporo je prosil pred kratkim tudi neki ubogi viničar, pa ne za se, ampak za svojega starega očeta. — In zdaj se je pokazala prava prvaška ljubezen v svetli luči! Občinsko predstojništvo je namreč reklo, da ne dobi nobene podpore, ker pošilja svoje otroke v nemško šolo.“ — In za tem stavi vprašanje! „Ali niso naravnost sramota in brezsrčnost? Ali pa plačujejo občinske doklade samo prvaški hujšakači?“ — Da si ne bodo „Štajerc“ čevči“ backi in z njimi revče dopisunec domišljevali, da se hočemo ukvarjati z njimi in jim odgovarjati, jim enkrat za vselej povem, da mi je vsa „Štajerc“ družba daleč prenižkotna. Le da poštena javnost še bolje izprevidi neumnost in hudobnost tega lista, naj služi v pojasnilo sledeče: Ako „Štajerc“ z vsemi svojimi backi ne ve, da je bila ta delitev moke državna podpora, za katero ni plačal noben občan, tedaj tudi s pametjo skregani štajercijane niti vinarja občinskih doklad, tedaj je ta nevednost dopisunova največja nezrelost in neumnost, za katero morejo biti godni le politični otroci. Ako pa je dopisniku vse to znano tako, kakor je resnica, potem pa je to zavajanje najgrša hudobija in lažljivost, katere je zmožen le kak falot, ki svojo, že izvršeno hudobijo prikriva z lažjo in zavijanjem. O prošnji nekega viničarja za svojega starega očeta pa naj dopisnik raje molči, kajti sicer bomo izvršili svetilo solnea na mesto, katero ima dotičnik na svoji glavi. Laž pa je nadalje, da bi se komu odklonila podpora, ali da bi kdorkoli, ki je podpore potreben in je za-njo prosil, po županstvu ne bi bil priporočen pri višji oblasti. Sploh pa odklonitev od županstva tudi ni mogoča, ker je postavljen nalašč od politične oblasti pomožni odbor za delitev podpor po ujmah prizadetim, in ta sklepa tudi o tem, kdo je res potreben. Županstvo ima le nalogo, po vposlanem seznamu podpisanim strankam, ki ga vpošlje politična oblast, razdeliti odmerjeno množino, kar se je tudi vestno zgodilo. Kar se pa tiče nepotrebne nemške šole pri Sv. Lenartu, je bila občina Partinje s celim odborom vedno proti ustanovitvi, posebno pa proti javnosti. Če tedaj županstvo posameznika odpošiljanja otrok v to mučilnico odgovarja, si šteje to v dolžnost. Da kot župan varujem občino teh ogromnih, za občino novih, nepotrebnih, od par lenarških nemčurjev vsiljenih stroškov, je umevno. Ti pa, ubogi viničar, le brez skrbi pošiljaj svoje otroke v nemško šolo, ker v slovenski šoli bi se ne mogli naučiti vsega tega, kar znaš ti napram svojemu redniku. — Toliko v pojasnilo vsemu, še z giftno krito neokuženemu ljudstvu v lastno presojno s pristavkom: Sramota, kogar „Štajerc“ hvali, čast, kogar graja. — Županstvo Partinje. — Mihael Dobajš, župan.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Naša občina je prejela 100 K podpore od banke „Slavije“ za ognje-gasne namene, in to po uplivu župana Vakaja po zastopniku banke „Slavije“, Francetu Kocuvanu, županu v Trotkovi, ki je pooblaščen za posredovanje podpore raznim občinam. Svetuje se torej županstvom, naj se obrnejo na omenjenega zastopnika. Če se gre zares za podporo, se bo on gotovo potrudil.

m Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše Bralno društvo priredi na velikonočni ponedeljek v prostorih g. Marije Trstenjak veselico s sledečim sporedom: 1. Čez tri gore... (mešan zb.) 2. Pozdrav. 3. Ko približa se spomlad (m. zbor). 4. „Divji lovec“, narodna igra v štirih dejanjih. 5. Moje ptičice (mešan zbor). 6. Prosta zabava v gostilni g. M. Trstenjak. Začetek točno ob ¾4. uri popoldne. Odbor je prepričan, da bodo prihiteli prijatelji vesele zabave tudi ob slabem vremenu, ki v pripravljenih znanih prostorih ne more nič ovirati dobrega razvoja cele veselice, posebno pa ne predstave.

m Hoče. Zadnjič smo poročali, da so ustanovili naši odpadniki „Šudmark“-društvo, kateremu načeljuje nadučitelj Moder. Pri tej ustanovitvi je sodeloval tudi Langhammer, vodja hoče zadrugne mlekarnice. Zadrugniki, po veliki večini zavedni slovenski kmetje, to vam je v zahvalo, da ste poverili tuju tako dobro službo, akoravno je bilo dosti sposobnih domačinov. Langhammer se je šele pri nas izučil mlekarstva. Bil je ponižna, mirna duša, sedaj pa se je pokazal v pravi luči. Kmetje so že itak nevoljni, ker jim mlekarna zaradi svojih velikih stroškov plačuje

le 15 vin. za liter mleka. Langhammer, tvoje navdušenje za Šudmarko je silna drznost, ker in dokler te redi slovenska žuljava roka.

m Fram. Mohorjanov štejemo letos 166, 16 več kot lani. — Lepo pisanko je dobil viničar Jožef Paulec. Predlanskim mu je umrla v Gradcu edina, samska sestra Jožefa, ki je zapustila nekaj nad 4000 K. Kot edini dedič je Jožef Paulec vse podedoval ter prejel te dni 4200 K — za pisanko.

m Poljane. Z ozirom na grde napade v „Slovenskem Narodu“ na preč. nadžupnika g. J. Lenarta v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu, je izvolila poljčanska občina g. nadžupnika zaradi njegovih velikih zaslug in požrtvovalnega 10%letnega delovanja za celo poljčansko župnijo za častnega občana. Zelel je „Slov. Narod“ recept, in zato smo mu ga dali. Č. g. nadžupnik je bil za našo poljčansko faro velik dobrotnik in izvrsten učenik, zato nam ostane v trajnem spominu.

Ptujski okraj

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Kmečka hranilnica in posojilnica pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. bo imela drugi občni zbor. Zato tem potom naznanja in vabi svoje člane iz celega svojega okoliša, da se v obilnem številu udeležijo zborovanja, da spoznajo delovanje in razvoj mlade zadruge. Na vspehu je tudi predavanje o zadrugni prodaji živine, umni živinoreji ter o raznih koristnih kmečkih stvarih. Predaval bo odposlanec Zadruge za vnovčevanje živine v Mariboru. Pridite torej, kmetje v obilnem številu.

p Zagorci pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Tukajšnji posestniki smo sklenili, da si sčasoma osušimo naše muževne travnike ter jih izboljšamo, oziroma prenovimo. Na večkratno prošnjo je prišel znani strokovnjak g. Škerlec vičanski od Velike Nedelje k nam dne 9. t. m. ter razlagal različna tozadevna vprašanja. Navajal je vzglede umnega kmetovanja iz posameznih panog kmetijstva ter dejal, da nam je edino-le s pomočjo dobrega travnika mogoče priti do boljše bodočnosti pri kmetovanju. Vse drugo, je dejal, je le postranski dobiček. Nadalje nas je poučil, kako naj postopamo pri osuševanju naših malovrednih travnikov, da si ustanovimo vodno zadruge, to pa radi tega, ker le na tak način nam je mogoče dobiti podpore iz 54milijonskega fonda pri poljedelskem ministrstvu. Omenil je, da je določen ta denar za pomožitev krmil, za izboljšanje travnikov in pospeševanje živinoreje. Torej je taka zadruška velikega pomena. Po drugi strani pa dobimo tudi 40% deželne in državne podpore v ta namen. „Torej na noge in ne držimo rok križem“, je dejal g. Škerlec, „dokler se nam denar ponuja.“ — Najprej treba obkoliti, dobre krme, potem še misliti na boljšo pasmo živine, in ko imamo isto, je treba gledati, da dobimo od živine popoln dobiček, ker samo gnoj od živine in prireja telet ne zadostuje, ampak je treba gledati na dobiček od mleka. Ker smo pa preveč oddaljeni od mesta in nimamo mlekarnice, da bi spravili mleko v denar, si moramo nabaviti — posnemalnice — in prodajati surovo maslo (puter). Pri tem nam je g. Škerlec na podlagi lastnih izkušenj pri posnemalniku, katerega je kupil pri delniški družbi na Dunaju XII., Wienerbergstr. 31, izračunal in s številkami dokazal, kako lep dobiček imamo na tak način pri naši živini. Sklenili smo, da se ravnamo po njegovih nasvetih, in g. Škerlec nam je naredil takoj prošnjo za podporo pri osuševanju naših malovrednih travnikov, katero smo vsi posestniki omenjenih travnikov podpisali, ki smo bili navzoči, ter jo predložimo deželnemu odboru. — Omeniti je še, da je predavatelj g. Škerlec govoril nad poldrugo uro tako navdušeno za kmečke koristi, da smo se mu čudili, in se možu pozna, da se res veliko trudi, misli, računi in zelo veliko tuhta v svoji stroki, ter je priporočanja vredno, da ga tozadevno posnemamo. Za njegov trud se mu najprijaznejše zahvaljujemo in želimo, da nas zopet v kratkem obišče.

p Cirkovec. Zlato poroko je obhajal Matija Žumer v Dragonji vasi. Kot živinotržec si je pridobil znatno premoženje in svoje otroke tako dobro oskrbel, da gospodarijo vsi na lepih kmetijah. Moža je zadela letos velika žalost, ker je umrl njegov sin Jožef, ki je prevzel na domu obširno posestvo, katero pa nima sedaj nobenega otroka-dediča. S hčerjo Trezo in Nežo ima oče Matija večje veselje, zato se je obhajala na Trezinem domu zlata gostija, v katere spomin je Matija Žumer na željo domačega g. kaplana daroval rad zlat v znesku 10 K za „Slov. Stražo“. — Bolehni materi Ani želimo zdravlja, Matiju pa kot še dokaj krepkemu možu, še več let, slednjič obema — nebeško gostijo!

p Ormož. Naš liberalni advokat dr. Serbec je neumorno pri delu, da pripravi kandidaturu dr. Ploju, ki bo seveda zadrževal po shodih, da nima z liberalci nobene zveze. Dr. Serbec je načelnik okrajnega odbora liberalne stranke za ormoški okraj, in je tudi v celjskem vodstvu liberalne stranke. Zadnje nedelje, dne 9. t. m. je bila zopet seja liberalnih zaupnikov, katere se je udeležil tudi dr. Ploj. Postavili so se za vsako vas zaupniki in agitatorji. Denar je agitatorjem na razpolago. Pri kmečki stranki se ne dela z denarjem, tam je prepričanje in navdušenje. V vrstah Kmečke zveze je treba sedaj edinstvi in dela. Kjer se dela z denarjem, tam vendar ne more biti pravega prepričanja. Vsi pošteti volileci bodo ravno vsled nastopanja liberalnih agitatorjev odklanjali z denarjem z njimi vsako zvezo. — Pri nas se govori veliko o različnih kandidatih pri Kmečki zvezi. Mi

zaupamo našim voditeljem in bomo držali disciplino, ker smo pristaši stranke, ne pa kakoršnihkoli bode oseb.

p **Središče.** Drugi roditeljski sestanek se je vršil tukaj v nedeljo, dne 9. aprila po večernicah. Kakor prvi, je bil tudi ta mnogobrojno obiskan; prišlo je okrog 140 oseb — očetov in mater. Glavna točka razporedbe je bila poleg razgovora o poletnih olajšavah in o obiskovanju vprašanje „kaj naj bode iz naših otrok? O tem važnem predmetu je govoril domači nadučitelj g. Anton Kosi. V svojem govoru se je dotaknil teh-le točk: 1. O delu v obče, njega korist in potreba. 2. Kdo naj izvoli otroku poklic? 3. Na kaj se je treba pri določitvi stanu, oziroma poklica, ozirati? 4. Kako spoznamo pri otroku, do kakšnega stanu ima veselje? 5. Temeljiti ljudskošolski pouk kot glavna in prva priprava na vse stanove. 6. Kakšna svojstva imej otrok (telesne in duševne lastnosti), da ga bode povsod lahko stalo? 7. Kdaj se naj odpravi deček v nauk? 8. Kako vzgajati pri nas dečke, ki imajo namen, posvetiti se kmečkemu stanu? 9. Študiranje dečkov. 10. Nekaj o dekliški vzgoji. — Govornik, ki že nad 25 let slušbuje kot učitelj v Središču, je jemal vzgled iz najbližnje okolice, kar je bilo vzrok, da so ga stariši s posebno pozornostjo poslušali. — Korist roditeljskih sestankov se pri nas vedno bolj uvideva, saj nudijo te naprave najlepšo priliko, da se učitelji, katehetje in stariši lepo pogovore o otrocih, ki jih vzgajajo.

p **Zetale.** V ptujski bolnišnici je dne 23. sušca t. l. po dolgem bolehanju na srčni vodeniki umrla Amalija Colnarič iz Zetal. — Naj v miru počiva!

p **Sv. Križ** tik Slatine. Od 1. do 9. aprila je bil pri nas sv. misijon, ki so ga vodili trije č. gg. lazaristi iz Celja, in to s posebno gorečnostjo. Bog jim plati ves trud! Udeležba je bila velikanska, zlasti sklep je bil izvanreden, ker sta bili blagoslovljeni novi krasni zastavi obeh Marijinih družb. Zastavi staneta 730 K in so ju mojstersko izdelale č. šolske sestre v Mariboru.

p **Središče.** Peski in gledališki večer privedi središča 6 razrednica na Velikonočni ponedeljek v šolskih prostorih v Središču. Na vsoprednjo so te-le točke: 1. Pesem „Pomladni izprehod“, Fr. Serajnik. 2. Deklamacija „Pomladna bajka“ Fr. Zgur. 3. Vino in voda. 4. Glasni zbor s samospeli ter spremljevanjem harmonija. A. Kosi. 6. Gledališki igri: a) „Hvaležna sirota“ v dveh dejanjih. Spisala R. Kosova, b) „Skrb in smrt“ v enem dejanju. Priredil Juraj Pangrac. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina sedežem je 80 vin, stojščem pa 30 vin. Čisti dohodek se uporabi za šolske namene. Šolske prireditve v Središču ponujajo udeležencem vsakikrat lep užitek, zato se je nadejati tudi tokrat obilne udeležbe.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Umrl je tukaj dne 10. t. m. učitelj v Gornji Radgoni, g. Alojzij Prager v 25. letu svoje starosti. N. v m. p.!

l **Blagi obitelji** Seršenovi v Ljutomeru je umrla dne 2. t. m. na sam god družinskega gospodarja ljubezniva hčerka Marica. Naše sožalje!

l **V Cezanjevcih** je umrla dne 1. t. m. Marija Vogrincec, rojena Markovič, hčerka uglednega Jožefa Markoviča ravno tam. Naj v miru počiva!

l **Ljutomer.** Na belo nedeljo privedi tukajšnje bralno društvo najnovejšo narodno igro „Domen“ dramatisirano po Jurčičevem romanu. Vsi, ki ljubite pošteno zabavo, ne zamudite te prilike. Vabimo tudi vsa sosednja društva, prijatelje in znance. Veselica se vrši v dvorani gospe Kukovec, točno ob 8. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Velenje.** Pred kratkim se je naselil v našem trgu čevljar Jožef Verhnjak. (Mož je dober delavec, pošten in odločen slovenski obrtnik. Zdaj imamo torej v našem trgu dva vrta slovenska čevljarja, Franca Polha in Jožefa Verhnjaka, katera vsem Slovincem v Velenju in v okolici prav toplo priporočamo.

s **Smartno** pri Velenju. Pretečeni teden smo zopet pokopali eno Marijino družbenico, 19 let staro Nežo Glušič, in pa 80 let starega tržana, Jožefa Remsko, iz vrle katoliško-narodne hiše Melanšekove. — Bog jima daj večni mir!

l **Marenberg.** Janez: hej Joža, kam pa tako naglo, malo bolj počasi, se bova kaj pogovorila! — Joža: E, nimam časa, Neža je rekla, da moram hitro priti, ker se ji že strašno toži, ker danes zjutraj ni bilo kave, zdaj pa tako veš, da grem kupovat. — Janez: Pri katerem trgovcu pa kupuješ ti različno blago? — Joža: Veš, tje grem, kjer dobim vsakokrat en „frakelo“ šnopsa, jej, in pa še kako dobrega, kar sline se mi pocedi, kadar se zmislim na to nebeško pijačo. — Janez: A tako, zaradi tega strupa greš v nekatere trgovine in jih bogatiš s svojimi težko prislужnimi groši. Vprašam te, ali nimaš dovolj trgovcev v Marenbergu, ki ne ponujajo tega strupa, kakor gospod Langeršek. Tudi tam dobiš vedno sveže in močno blago vseh vrst in še bolj poceni, kakor drugod. — Joža: No, no, ne bodi tako hud, Janez, te bom pa ubogal. Kar precej sedaj grem k gospodu Langeršku, in še druge bom skušil pregovoriti. — Janez: No, hvala Bogu, saj sem vedel, da si ti dober človek, le idi in videl boš, da ti ne bo nikoli žal.

s **Sv. Primož nad Muto.** Naše kat. bralno društvo bo na velikonočni ponedeljek privedlo na Muto v prostorih slovenske šole veselico s temle vsoprednjo: I. Deklamacija otrok. II. Predstava igre: „Najdena hči“, iz starih oziroma prvih krščanskih časov. III. Prosta zabava (tamburaški zbor, svira tudi godba, pri kateri pomagajo vrli Vuzežani) Pridite vsi, ki hočete kaj lepega videti in slišati, ter se pošteno zabavati. Pri nas na Muti vidijo „radi“ prireditve Slovincem, čeravno ni naš namen izzivati Nemce, temveč izobraževati Slovence ter gojiti njih verski in narodni čut. Do svidenja pa želimo vsem veselo Alelujo.

Konjiški okraj.

k **Konjice.** Ne morem več molčati, kajti ta preklicani „Štajerci“ se je v zadnji številki že zopet pre-

drznil blatiti našega č. g. vikarja. Predrznež, koje-ga zlobna roka je že parkrat v „Štajercu“ očitno pokazala, da se ne boji božje pravice ter si upa javno, po krivici obrekovati tega blagega, nam vsem priljubljenega gospoda. Jasno je kakor beli dan, da ne-sramnili točk, koje so objavljene v „Štajerčevih“ dopisih, nikdo ne more pripisovati in dolžiti g. vikar-ja. Akoravno noben pošten človek ne išče, kje bi ga kdo hvalil, pa vendar sem primoran na tem mestu izreči, da je č. g. vikar M. Jurhar res, v prvi vrsti — vzgleden duhovnik, vnet in požrtvovalen delavec v vinogradu Gospodovem, in drugič v vseh zahtevah dobro premišljen voditelj na narodnem polju. — Bog ga živi!!!

k **Konjice.** Podružnica Kmetijske družbe, ki je bila doslej vsled zanikarnega vodstva brez pomena, je prišla v izvrstne roke, ki jamčijo, da se bo delalo odslej v prospeh kmetijstva. Kmetje, katerim je bila poprej Kmetijska družba tuja, imajo zdaj prost vstop. Tudi pri Zadrugi za vnovčevanje živine je kakih 50 trdnih kmetov. Prva bo pospeševala kmetijstvo, poljedelstvo in vinogradništvo, druga živinorejo. Kmetje, v vaši zemlji je zlata ruda, okoristite se ž njo! Spremenite svoje njive in travnike v vrte in livade, zemlja bo dala svoj sad, da bodo vaši sinovi in hčere lahko in radi uživali najboljše in domači kruh in ne zapuščali rodne grude. Na vaših posestvih so zakopani zakladi, samo učite se jih izkoristiti. Zboljšajte njive, travnike, pašnike in vinograde ter vsako ped zemlje. Ne se zanašati samo na vinograde, ki dajo včasih preveč, včasih nič, da nikoli ni prav, obrnite pozornost na živinorejo in polje! Tu je doma vsakdanji kruh, ta gotov vsakoletni pridelek, ki da gotov denar. Iste njive bodo dale še enkrat toliko žetve, in hlevi hranili še enkrat toliko glav, kakor dozdej, če prisilite svojo zemljo k temu z umnim obdelovanjem. Ne gledati samo na množino, ampak tudi na kakovost. Glej, stvarnica vse ti ponudi, le jemati od nje ne zamudi!

k **Konjice.** Neokusnih dopisov iz Konjic v „Štajercu“ ne bo konca. Kdo jih oskrbuje, je jasno. Ampak dotičnik naj pazi, da se ne bo pri tem občutno opekkel. Svetujemo mu, naj sede na „mrzel kamen“, da se mu jezica ohladi.

k **Vitanje.** V nedeljo, dne 9. aprila je umrl pri nas po zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, 59 let stari, obče priljubljeni g. Janez Verčnik. Rajni je bil dolgo let občinski tajnik občin Ljubnica in Paka, pred leti tudi občin Brezna pri Sp. Dolcu in Skomre. Bil je naročnik „Slov. Gospodarja“. Bil je zelo vešč in vreden v svojem poklicu ter postrežljiv proti vsakemu človeku. Bodi mu zemljica lahka!

k **Kebelec.** Križ je, strašen križ, če je človek tako kratkoviden, kakor jaz, tem večji križ, če človek poprej za to niti vedel ni, kakor n. pr. jaz. V tej svoji kratkovidnosti sem se večkrat hudoval nad našimi predniki, ker so nam postavili toliko preveliko cerkev; na pol prazna se mi je večkrat zdel. In sveti jezi, ki me je popadla, kadar sem to videl, sem dal duška tudi v „Slov. Gospodarju“, češ, vsaj tisti naj grejo v cerkev, katerih dolžnost je, dajati pred vsem dober vzgled, to je naše učiteljstvo. Ko bi slišali, koliko besedičenja je zavoljo tega? „Saj bi šel v cerkev jaz in moja podložna, pa prostora ni,“ tako se hudejejo nekateri. Ti prešmentana! moja kratkovidnost, da tega nisem nikdar zapazil, da ni prostora! Zato se pa nikar ne hudejte, in mi tistega dopisa nikar ne zamerite! Napišite ga na rovaš moji kratkovidnosti. Če ni prostora, pa ostanite le zunaj ali kjer pač hočete! Jaz pa se bom v naprej zopet hudoval nad našimi pračedi, ker so nam postavili „premajhno“ cerkev, ki je vsako nedeljo tako natlačena, da g. Bregant in g. Otschko nimata prostora! Bo že tako, ker prejšnji učitelj tudi ni šel v cerkev. Kebelecjan.

Celjski okraj.

c **Celje.** Naši liberalci so pozvali za zadnjo nedeljo dne 9. aprila svoje, še udane jim pristaše v St. Jurij ob juž. žel., kjer so sklepali o kandidaturi za celjsko-vranski okraj. Sklenili so, ponuditi kandidaturu dosežanemu poslancu, g. Francu Robleku. Toda, ker se splošno sodi, da Roblek ne mara več dajati svojega imena in hrbta falitni liberalni stranki, kljub temu sklepu niso bili pomirjeni. Zato so naredili še en sklep, tako moder, da je res vreden Nar. stranke, in sicer, da pri tej kandidaturi vstrajajo, četudi bi Roblek kandidaturu odklonil. Kaj hočejo liberalci s kandidatom, ki ne sprejme kandidature, to vedo le modre liberalne butice. Zelo radi pa verjamemo, da se brani Roblek liberalne družbe, kajti dobro mu je poznano, da bo v kratkem političnem polomu liberalne stranke sledila cela vrsta liberalnih gospodarskih polomov.

c **Naši liberalci** so vsi zbegani! Dobro se zavedajo, da so jo s svojo politiko protiverskega in slabega gospodarstva popolnoma zavozili ter jih ljudstvo, sito preprirov, ne mara več. Le prejasno slutijo, da bodo volilci z glasovnico v roki upostavili na Sp. Štajerskem prepotrebni mir, ki so ga pričeli liberalci tako zlobno kaliti. Sram jih je pa vendar, pokazati vso onemoglost v okraju, ki so ga proglašali za svojo trdnjavo. Odtod zmedenost in preplašenost!

c **Celje.** Sicer se je že dalje časa govorilo, da misli namestništvo razveljaviti volitve za občino Celjske okolice, ki so se vršile meseca avgusta 1910. — Vendar pa nismo mogli tega verjeti, ker se je vršila volitev tako mirno in zakonito, da so se celo člani volilne komisije, ki niso naši pristaši, kakor celjski župan, ki je bil v komisiji, in vladni komisar, pohvalno

izrazili. Vlada, oziroma graško namestništvo, je pa vendar našlo vzrok, da se je volitev razveljavila. — Čujte in strmite slovenski volilci! Razglas, ki bi moral biti po postavi nabit celih 8 dni, je bil nabit šele prvi dan osemidnevnega roka, tako, da je bil dr. Ambrožič, ki se je edini pritožil, menda za kako uro prikrajan. Hvala Bogu, da imamo v Gradcu tako pravilne može, da se ravnaajo tako strogo po postavi in volitve v tako veliki občini ovržejo, čeprav je jasno, kakor beli dan, da volitve ne bi bile niti za en glas izpadle drugače, ako bi bil tudi razglas nabit pol ure dalje. — Da bi se le gospodje hoteli povsod ravnati do pičice po postavi! — Postava predpisuje, da se mora rešiti vsaka prošnja takoj, ali kakor hitro mogoče. Krajni šolski svet za Celjsko okolico je prosil že pred 10 leti, da se naj mu potrdi stavbišče za novo šolo, pa ta prošnja še do danes ni rešena, in sicer zaradi tega, ker je stavbišče v celjskem mestu in si namestništvo ni upalo rešiti prošnje. — Zkakaj pa v tem slučaju vlada ni tako tankočutna in vestna? — Pomagalo tudi to nič ne bo. Slovenci hočemo pri novih volitvah pokazati, da smo samostojni in razumni možje, katerim mesto za povedovalo ne bo. — Zavedno in pogumno bodo stopili slovenski volilci tudi v drugič na volišče. Svoje-ga namena vsi združeni naši nasprotniki ne bodo dosegli.

c **Okolica Celje.** Dne 24. marca popoldne so se ustavili tukaj že dobro znani trije malopridneži iz Brega, Okolica Celje, in sicer, Lednik Zupanc in Arlič, tukajšnjemu redarju M. Vučku, ki je Lednika zaradi drznega postopanja aretirali. Zgoraj imenovani redar, ki se je dolgo časa mučil z njimi, jih je komaj s pomočjo redarja Turnšeka, ki mu je prišel na pomoč, spravil v občinski zapor. Trojica je redarja tudi zmerjala in je pri tej priliki Arlič tudi ranil redarja Turnšeka na obrazu in na roki. — Za zgoraj popisano delo so dobili „gospodje“ dne 6. aprila 1911 od celjske okrožne sodnije sledeče plačilo: Arlič 8, Lednik 6 in Zupanc 4 mesece težke ječe s postji. Prebivalci Okolice Celje se tega prav veselimo in se zahvaljujemo redarjema za njuno postopanje, ker kaj takega je bilo tukaj že zelo potrebno.

c **Slivnica** pri Celju. Dne 16. marca je bila pri nas občinska volitev v prostorih Grasselija. Najetih liberalnih agitatorjev je kar mrgolelo. Njih orožje je bila laž! Slišali so se glasovi: ako zmaga župnikova stranka, bodo morali na občinske stroške v Slivnici graditi zvonik in šolo kje pri Sv. Urbanu; farbali so, da je kriv župnik novega šolskega poslopja, ker je prosil za četrti razred, in druge nečedne, lažnjive reči, s katerimi so se begali volilci. Da bi bil župnik beračil za glasove pri liberalcih in bil po njih milosti izvoljen („Nar. List“ štev. 13), je grda, nesramna laž; če bi bili le mogli, bi ga bili pahnili iz odbora, pa se jim ni posrečilo. — G. Janez Čretnik je bil izvoljen enoglasno za slivniškega župana, piše „Nar. List“, štev. 13; to pa ne pove, na katerem programu se je to zgodilo! Ogromna večina odbornikov 15 med 18, čast jim! se je odpovedala lažliberalizmu in socialdemokratizmu in lastnoročno podpisala vdanostno izjavo katoliški cerkvi in kat. socializmu. To je storil tudi bivši župan, odbornik Janez Čretnik, na podlagi katerega programa je bil zopet izvoljen za župana katoliško-narodni kmet. Narodni naprednjak nadučitelj Kurbus seveda ni med njimi. Kakšni korenjaki so Slivničani, bodo pokazali dne 13. junija, ko bo volila ogromna večina na programu Kmečke zveze.

c **Mozirje.** Bogati posestnik Janez Brinjec, po domače Hudobreznik iz Brezja, je šel dne 7. t. m. v Podvin na pogreb sorodnika. Nazaj grede je padel po noči raz brv v Pako, kjer so ga našli drugo jutro vtopljenega. Ali je kriva temu slavnoznana smartinska brv čez Pako, ki zasluži kljub svoji širokosti in pomanjkljivi ograji vendar poprej ime „gugolica“, se dosedaj še ni moglo dognati. Pred kakim dobrim mesecem se je pobil njegov brat Jožef tako nevarno, da je kmalu potem umrl. — Umrla je Ana Kremenšek, p. d. Belej v Žekovcu dne 8. t. m. Bila je vzgledna žena. — Naj vsi v miru počivajo!

c **Mozirje.** Mnogoštevilni obisk pri zadnji predstavi in splošna želja, našemu društvu naklonjenega občinstva, je prisilila naše vrle diletante, da še enkrat uprizorijo zadnjič tako dobro uspešo igro „Divji lovec“. Kdo bi se tudi ne veselil, zopet videti z veliko dovršenostjo in z mnogim humorjem igrane vloge Tončka in drugih lepih prizorov. Da bo nekaj novega, se bo igralo tudi šaljivko „Zamorec“. Veselica se vrši dne 30. aprila po večernicah v prostorih g. Valentina Vasleja. Ob ugodnem in toplem vremenu se bo pa igralo istotam na prostem pod kozolcem. Upajmo, da se bo vreme do tedaj toliko popravilo, in bomo imeli za sedanjí mráz pozneje več gorkote! Opozorjamo s tem tudi druga prijateljska društva gornje Savinjske doline ter vrle Škalčane in Pačane, da ne bodo prirejali ta dan svojih veselice, ampak nas v obilnem številu posetili. Junija pa se bomo postavljali na svojem odru že z „Desetim bratom“! Na svidenje dne 30. t. m.!

c **Mozirje.** Zopet je nastopila po dolgi zimi prijetna spomlad. Narava se je zopet oživila, ptice, ki so nas v jeseni zapustile, zopet prihajajo k nam in nas razveseljujejo s prijetnim petjem. Kakor je v naravi sedaj v pomladnem času, tako je pri nas zmiral v društvenem in zadržnem življenju. Izobraževalno društvo pripravlja lepo igro, ki jo bode predstavljalo dne 30. aprila, in paša Kmečka hranilnica in posojilnica, ki lepo napreduje, vabi vse svoje člane in prijatelje zadržništva na občni zbor, ki se bo

vršil na belo nedeljo, to je dne 23. aprila po večernicah v posojilnici. — Ker se sedaj veliko govori o posojilnicah, zato je zelo važno in koristno, da se tega obnega zboru obilno udeležite, da se prepričate o delovanju in stanju Kmetijske posojilnice v Mozirju.

c Dramlje. Malokdaj je čitati v kakem časopisu iz naše občine novic. Tudi danes ne bo nič posebnega novega. Prvič poročam, da se je obhajal pri nas meseca februarja sv. misijon s precej povoljnimi uspehi. Trajal je osem dni. Nahajajo se tudi tukaj nevedni ljudje, ki so se držnili, napadati č. gg. misijonarje v liberalnih časopisih, češ, da so preveč hujskali proti „Nar. kluku“, parlon, „Listu“. Jaz pa rečem, da so imeli čisto prave govore in storili svojo dolžnost. Priporočati pa ne morejo na noben način protiverskih časopisov. Toliko v pojasnilo nevednemu dopisniku lazi „Nar. Lista“. — Oglejmo si še malo ceste, ki jih ima občina za popravljati. Tako slabih cest ni kmalu najti blizu na okrog, kot tukaj v naši občini. Po cestah, ki peljejo skozi Vodule ali Laze ali pa Dobje, je nevarnost, da obtiči živina v blatu. Vzor vseh cest je pa skozi Svetelko. O tej pa še za govoriti ni. Lansko leto je nameravala napraviti občina okrajno cesto, a je zabranil to nek odbornik, ki se je priselil k nam. Čudno je, da se je oziralo na samo enega, ki je bil proti okrajni cesti, dočim se na druge ni gledalo, ki so bili vsi za njo. On, ki nima drugega posla, kot posedati po gostilnah, ali pa se na lovu kratkočasiti, ne ve, kaj se pravi slaba cesta, to pa vemo mi ubogi kmetje, ki moramo po takih cestah voziti. Več se pa ob priložnosti pogovorimo. — Kmet, ki vozi skozi Svetelko.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Posestnik Goleš iz Ponkvice, p. d. Urlep, pride neko popoldne v gostilno, kjer si naroči četrtinko vina. Tam ga začne zbadati navzoč liberalce, postajal je vedno predrznejši, in naenkrat zgrabi Urlepa in ga trešči na tla, in Bog ve, kaj bi se bilo z njim zgodilo, da ga ni ubrali neki drugi domačin, ki je bil slučajno tudi v krčmi. Liberalen gostilničar pa, namesto da bi se bil zahvalil možu, ki je na ta način preprečil nesrečo, ga je opsoval zaradi tega ter zagovarjal napadaleca. Tako daleč smo torej prišli, da si človek ni svoje ga življenja ne bo več varen v liberalnih gostilnah, ako je drugega mišljenja. Prihodnjič bodo pa zopet kričali liberalci, da jih mi sovražimo, da raznašamo sramoto domače župnije okoli po svetu, kratko, grom in strele bodo spuščali na nas. Vsak človek sprevi di, kdo da dela nečast fari, in da so liberalci tisti, ki „klerikalce“ smrtno sovražijo. — To je napisalo klerikalno človeče, ki namaka pero v svoj žolč in ki pljuva v lastno skledo. Vas pozdravlja — Petelinček.

c Smartno ob Paki. Celjski „Nar. List“ je v 2. številki z dne 2. marca t. l. prinesel z ozirom na zadnji dopis v „Slov. Gospodarju“ popravek glede tukajšnjih šolskih razmer. Predno se pa s tem „velezanimivim“ popravkom natančneje seznanimo, izjavljamo, da se v dopisu v „Slov. Gospodarju“ nikakor ni mislilo žaliti ali kaj oporekati g. učitelju K. ali gđ. učiteljicam, katere v obče spoštujemo in smo z njimi vsestransko zadovoljni. Toliko v pojasnilo! Sedaj pa k zgoraj omenjenemu popravku, namreč zaradi daljave do šole. Dopisnik trdi, da je od polzelske do Šoštanske meje samo 8 km. Smešno! Nas daljava od Polzele do Šoštanja prav nič ne briga! Nasprotno dopisniku lahko dokažemo, da je od Polzele do Šoštanja 15 km. Dopisnik je moral pač ta pot od Polzele do Šoštanja meriti v zelo sumljivem stanju, sicer je — lagal. Da je pa dopisnik v tej „obrti“ dobro izvežban, nam spričuje „Nar. List“, kateri je v 11. številki objavil z ozirom na prej omenjeni dopis v „N. Listu“ štev. 9 sledeči popravek (dobesedno: „Z ozirom na naš zadnji dopis v štev. 9. z dne 2. marca t. l. glede šolskih zamud in kr. šolskega sveta, nam pošilja g. načelnik Fr. Steblovnik, p. d. Obat, sledeči popravek: 1. Ni res, da bi g. nadučitelj z opravičevanjem zamud ne imel ničesar opraviti, res je, da ima isti, kot šolski voditelj dolžnost, vpisovati opravičbe strank, ali so zamude opravičene ali neopravičene. Šele na podlagi mesečnega izkaza zamore potem določiti komisija in obravnavati o istih. — 2. Ni res, da bi bila, kakor namigava dopisnik, kriva vseh kazni komisija, ker ji tista predlaga, res pa je, da ista ni še v nobenem slučaju predlagala kazni, pač pa je predlagala v vsakem slučaju odpust kazni milostnim potom. — 3. Ni res, da bi v času, ko je imel g. nadučitelj obravnavanje zamud, ne bilo toliko kazni, kakor sedaj, res je le, da je v letu 1909, ko je imel g. nadučitelj obravnave v rokah, plačalo kazen 49 strank v znesku 178 K, a sedaj, to je v letu 1910, ko je obravnavala zamude omenjena komisija, le 26 strank v znesku 108 K. — 4. Ni res, da bi bili nekateri nesposobni otroci spoznani za sposobne in potem kaznovani, res je, da je bilo spoznanih nesposobnih 9, a kaznovan v tem letu še ni bil niti eden. — 5. Dalje ni res, da bi ne dobival prošenj in prizivov nadučitelj, res pa je, da jih dobiva isti kot voditelj šole ter se mora o istih vzajemno s kr. šolskim svetom izjaviti.“ — Ta popravek je krepka zausnica za lažnjivega dopisnika v „Nar. Listu“. Ko bi ti ljudje tako pridno delali, kakor lažejo, bi bili še bogatini. Sicer vas pa tako dobro poznamo! Laž je vaš program, obrekovanje vaše delo, in v tem znamenju boste propadli. Glede na stavek v „Narodnem Listu“ o turškem življenju pa opozarjamo dopisnika, ali bolje rečeno, njegovega suflerja, naj pogleda nekoliko okoli sebe in se prime za nos, če ne ga bomo mi za ušesa.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša Kmetijska podružnica je imela v nedeljo, dne 2. aprila pri nas prav zanimivo poučno zborovanje. Strokovni učitelj Zidanšek iz šentjurske kmetijske šole nam je v

poljudnih besedah pojasnil načine, kako povzdigniti živinorejo. Župnik Gomilšek pa je poročal o obnem zboru Kmetijske družbe 29. in 30. aprila v Gračcu Družba je štela 1. 1910 15.103 ude, od teh na Južnem Stajerskem 3920. Imela je dohodkov 923.390 K 85 vin. in izdatkov 801.088 K 71 vin. Izmed mnogih predlogov je bil soglasno sprejet predlog naše podružnice, naj se omeji dajanje koncesij za žganjetoče in se pospešuje treznostno gibanje med ljudstvom, obenem pa naj vlada in družba preiskujeta vzroke padanja km. prebivalstva, ki je padlo v 10 letih samo na Južnem Stajerskem za 3147 duš. Kako strašno se širi žganje-pitje na Stajerskem, priča 338 novih žganjetočev, ki so se l. 1910 dovolili, 93 pa jih razširilo svoje delovanje. Vsak pravi rodoljub naj bi zato mislil na to, kako mogoče omejiti zlasti žganje-pitje. G. Zidanšek je končno odgovarjal še na mnoga vprašanja iz živinoreje.

c Vel. Pirešice. Gospod urednik, skoro da se Vam čudno zdi, da dobivate od vseh krajev dopise, samo iz Velike Pirešice se nikdo na Vas ne spomni. Si bode pač lahko mislili, no, v teh goratih krajih pač ni nikogar, kateri bi znal kaj posebno pisati, a temu ni tako. Krivo je temu le, ker živimo sedaj bolj v mirnih časih. Pretečeno leto smo prebili srečno občinske volitve; saj vam je še gotovo znano, kako so takrat vsi liberalci pogoreli, kajti naše dobro ljudstvo je ohranilo še pravo ljubezen do rojstne grude ter zna čuvati nje svetinje. Gospod urednik, ako bi bili videli, kako so se nekateri frakarji trudili, da bi vzeli našemu ljudstvu njegovo prepričanje ter mu vbili v glavo takozvano napredno misel! Pa zaman, naše ljudstvo je v ogromni večini krščansko in slovensko. Žal samo, da imamo nekaj liberalcev, kateri so si še ohranili edino dobro lastnost, da niso vsaj zatajili materinega jezika, kajti kakor sem poizvedel, ni imela občina Vel. Pirešica pri letošnjem ljudskem štetju nobenega Nemca. Čast za tako obširno občino. Jaz menim, da bode edina na Spodnjem Stajerskem, katera nima pri letošnjem ljudskem štetju nemčurskega madeža. Približno 2000 ljudi, a vsi Slovenci. Le žal, da si mora mnogo našega ljudstva v tujini iskati kruha, da nimamo onega pravega števila, kakor bi moralo v resnici biti. Toda, ker je naše ljudstvo značajno in verno, upam, da pri letošnjem ljudskem štetju ni bilo nikogar, kateri bi bil zatajil svojo narodnost tudi v tujini. Imam še veliko domačih novic, katere Vam bodem prihodnjič orisal; med temi bode prišla na vrsto tudi neka „klepetulja“, katero bode treba malo okrtati, da se duhovi očistijo. Na svidenje torej!

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. V nedeljo, dne 2. aprila je bil v Gornjem Gradu občni zbor pašne zadruge, ki ima svoj delokrog v občinah Gornji Grad, Nova Štifta, Bočna, Ljubno in Loče, ter je bila ustanovljena l. 1908 s sedežem v Gornjem Gradu. Na tem zboru se je zvedelo, kako ljubezen imajo gospodje, ki so lastniki pašnikov, do kmeta. Pašniki se nahajajo namreč na planinah, ki so last ljubljanske škofije in so bili poprej pod upravo vsakokratnega ljubljanskega škofa, a zadnji čas so pa pod upravo stolnega kapitlja v Ljubljani. Na teh pašnikih pasejo kmetje iz zgoraj navedenih občin živino že od davnih časov sem in bi bil jako hud udarec za našega kmeta, če bi se mu pravica do teh pašnikov odvzela. To bo menda vsak priznal. Ko se je snovala ta zadruza, se je sklenilo, da mora delati zlasti na to, da bi se vzeli pašniki za daljšo dobo v najem, ali pa, da bi jih posamezne soseske odkupile, ker drugače je tudi vsako izboljšanje zastoj. In ko je prosila enkrat zadruza za neko podporo za izboljšanje pašnikov, se ji je tudi odgovorilo, da mora vzeti iste za daljšo dobo v najem, če hoče dobiti kaj podpore. V začetku se je zadrugi to obljubilo. Ker so se pa potem razmere pri upravi knezoškofijskih posestev, ležečih v tem okraju, predrugačile, je prišla tudi ta zadeva v drugi, toda v slabši tir. Ker na večkratne prošnje in pisma ni hotel dati stolni kapitelj določnega odgovora, se je v seji načelstva pašne zadruge začetkom marca t. l. sklenilo, da se še enkrat vpraša in prosí, naj se stolni kapitelj jasno izjavi, kaj hoče storiti v tej zadevi. Odgovor je prišel ravno na dan obnega zboru dne 2. aprila t. l., pa takšen, da je vzbudil silno ogorčenje med zborovalci. V odgovoru stoji, da se pašniki ne dajo za daljšo dobo v najem, pa tudi ne morejo odkupiti, to je toliko, kakor da se v nobeno splošno korist kmeta ne privoli. Sicer se je v tem odgovoru obljubilo, da se bo napravil načrt, kako izboljšati te pašnike; če se pa bodo v teh razmerah kaj izboljšali, se bo zahtevala potem večja najemnina, in dobiček od izboljšanja ne bode imel kmet, ampak graščina. Če pa ostanejo pašniki še nadalje v tem stanju, kot so sedaj, ne da bi se kaj trebilo ali pa sploh izboljševali, bodo v kratkih letih popolnoma za nič. In v očigled tem dejstvu človek ne more razumeti, kaj mislijo neki gospodje v Ljubljani, da tako šikanirajo našega kmeta. Kdo pa podpira najbolj katoliški živelj v Avstriji, če ne kmet? Naj si cerkev odtuji kmeta, in tudi v Avstriji bo morala dati neprostovoljno iz rok premoženje, kakor se je zgodilo to na Francoskem! Ali si morda gospodje v Ljubljani tega želijo? V takšnih razmerah je res skoraj nemogoče, da bi zadruza še nadalje obstala, in zato se je na tem obnem zboru predlagalo, naj se razdruži. Ta predlog se je odklonil, ker so bili zadržniki mnenja, da bi bilo potem še slabše, kot je sedaj. Da bi pa zadruza kaj dosegla, je pa zopet skoro nemogoče. Kdor ve, kako važni so za kmeta ti pašniki, bo tudi razumel, kako pereča je za nas ta zadeva. Zato pa vsa čast in prisrčna zahvala véleč. g. Fermetu, župniku v Novi

Štifti, ki se je na vso moč trudil kot tajnik zadruge, da bi ta kaj dosegla v korist kmeta. Če se ni doseglo, je krivda drugod! Ostane nam samo še upanje, da bi nam gg. poslanci kaj pomagali. Zato jih na tem mestu javno prosimo, naj se zavzamejo za našega kmeta in mu pomagajo v tej zadevi, ki je velikanskega pomena za naš kraj.

Prizadeti posestnik.

c Smarje pri Jelšah. Občni zbor našega Katoliškega slovenskega političnega društva je krasno uspel. Nad 300 mož je prihitelo iz Smarja, Zibike, Sv. Eme, Sv. Petra, Sladke gore, Ponikve in od St. Vida, da slišijo poročilo svojih poslancev. Shod otvori in vodi župnik Gomilšek. Prvi poroča dr. Korošec. Pred vsem povdarja, da so pridobili sedanji slovenski poslanci našemu narodu s svojim delom in svojo odločnostjo tak ugled, kot ga še ni imel. Tega niso dosegli nikdar liberalni poslanci. Zato liberalizmu med nami ne smemo dati življenja. Nemci v Gračcu so nam hoteli odjesti podpore za obnovevinogradov. Mesto 200.000 K naj bi dobili le 11.500 K. Poprijeli smo se obstrukcije, da zabranimo tako krivice in vse druge. Na Dunaju smo branili verske svetinje in svetost zakona. Dosegli smo, da se niso odprle meje za uvoz živine. Za nagodbo smo glasovali, ker Avstriji potrebujemo Ogrske, ki je poljedelska država. Dosegli smo, da se ni vpeljal vinski davek. Tirjali smo, da služi uradništvo ljudstvu, ne pa da vlada ljudstvo kot doslej. Zahtevali smo poštenost in ljudomilo postopanje z ljudstvom. 17 Slovencev je pred 2 letoma ustavilo delo drž. zbora, ker se ni hotelo ozirati na naše želje. Slovenci smo rešili bosanskega kmeta. Če bi imeli liberalci glavno besedo, bi imeli sedaj vse meje odprte, bosanski kmet bi bil prodan in brez svobode bi bil tudi naš kmet in izkoriščen. Kako delajo liberalci za ljudstvo, pričata dva poloma v Ljubljani. Mi smo pošteno in odločno branili našega kmeta, ker hočemo zdrav in krepak kmetički stan, stajercijanci in liberalci pa ga hočejo na vseh krajih zaslužiti, oslabiti in oslepariti. — V nekaj stavih ni mogoče podati jedrnatega poročila, ki smo ga vsi poslušali z vidno napetostjo. Navzočim stajercijancem in liberalcem je ob odločni jasni besedi dr. Korošca zbežnila vsaka beseda. Molčali so kot grob, ko so slišali svoje lumparije. Seveda smo navdušeno odobraval poročilo dr. Korošca.

Poslanec Vrečko je pojasnil vzroke slovenske obstrukcije v deželnem zboru. Na vseh krajih in pri vseh dobrotah, do katerih imamo pravico, so nas hoteli prikrajšati. Ne dajo nam cest, ne meščanskih šol, še šentjursko kmetijsko šolo bi nam bili radi ugrabili. Slovenski poslanci pa smo pokazali za obstrukcijo, da smo zastopniki zavednega slovenskega ljudstva na Južnem Stajerskem, ki je sito večnega prikrajševanja in tirja, da se mu vendar že enkrat izpolnijo upravičene tirjatve. Slovenski poslanci smo začeli boj in ga ne bomo nehali, dokler ne zmagamo. — Tudi to poročilo je bilo sprejeto z viharnim odobravanjem. Med velikanskim navdušenjem je bila slovesno sprejeta zahvala in zaupnica obema poslanecema ter vsem poslancem S. K. Z. Tudi obstrukcijo naših poslancev je odobril celi zbor. — Odbor Kat. slov. polit. društva za šmarski okraj je bil izvoljen sledeči: župnik Gomilšek, predsednik; poslanec Vrečko, podpredsednik; kaplan Sinko, tajnik; Zelič, blagajnik; župani Zabukovšek, Sivka, Smole, kmeta Stoklas in Andrič, odborniki; Čonč in Skale Stefan, računsko pregledovalca. — Zadovoljni in navdušeni smo se vračali domov. Spoznali smo, da lahko popolnoma zaupamo našim poslancem, ki tako neustrašeno branijo naše pravice!

c Mestinje. Mestinski stajercijanci so pa res pravi revčeki; če se jim malo podkuri pod noge, pa milo prosijo „Stajerca“, naj jih brani pred temi „groznimi“ klerikalci. V zadnji številki „Stajerca“ so skrupicali neki grozni duhoviti članek, ki razodeva visoko modrost mestinskih naprednjakov. Ni vredno tega omeniti, mi se samo smejimo taki budalosti, ko pišete o kmet. podružnici, da ste odstopili, ker ni po vašem receptu; rečemo samo to, da od vas „Stajerčevih“ dopisunov ni bil več ko eden pri tem društvu, pa še tisti najbrž ne zmore več bornih trehkronic udnine, toda vsled izgube tega moža naša podružnica vrlo napreduje. V isti številki „Stajerc“ tudi piše o novomodnih ženskah, kojim se svetuje, naj se navadijo čakati, piti šnops in preklinjati, da bo vse skupaj; k temu bodi povedano, da si je to modo že neka dama izmislila, predno je dobila to številko v roke. Čakamo, kakšno modo bodo še stajercijanci obeh spolov izmislili, da vam potem poročamo!

c Dol pri Hrastniku. Ni vredno in pomembno odgovarjati na kvakanje ptujske strupene krote, ki vedno v vsaki številki laže in krade čast ne samo meni, ampak tudi drugim poštenim ljudem, kateri nočejo in ne morejo biti kalibra, kakor je nesramni dopisun lažnjivih in obrekljivih člankov. — Podpisani bi le rad vedel, kdo je tisti umazani obrekljivec, ki me blati po smrdljivem „Stajercu“ na način, kakor ga razume dopisun; ako si poštenjak, podpiši svoje ime in povej, kaj da imaš z menoj, ker vem, da nisem nikdar nobenemu nič žalega storil. Ni se ti treba bati, da bi silil jaz kedaj v občinski odbor, kakor se tudi nikdar nisem; posebno, ker sem za delo svojih 18 let v občinskem odboru dobil zelo lepo plačilo. — Dopisun pravi, da sem si dal za vsako delo kosmato plačilo. Ali sirota brez talenta, mar si ti takrat kaj plačal, ko sem hodil okoli in prosil ljudi za les in deske za stavbo gasilnega doma. Beračil sem po Trbovljah in Hrastniku dobitke za tombolo, bil porok za 2000 K v posojilnici; znesek sva z g. Gnušom od vseh strani naberačila, da se je zamoglo kupiti gasilno orodje. Res, prav lepo zahvalo imam za vse to, in še

od takih mož, v katerih sem videl vedno svoje prijatelje. — Blatiti in po časopisju krasti ljudem čast, ni posebna umetnost in tudi ne lepa čednost. — Torej dopisnik smrdljive cunje, z imenom na dan, da se pogovoriva lahko na pošten način. — Vedno sem narodnega in verskega prepričanja, hinavec ali podrepnik pa nikdar ne bom, naj si bo ene ali druge stranke. — Alojzij Podmenik, posestnik in užitniški vodja, Dol (Brnca).

Vransko. Naša šolska kuhinja poslovala je v tem šolskem letu od 28. novembra 1910 do 27. marca 1911. Skupno razdelilo se je 14087 kosilo in nasitilo povprečno po 250 otrok na dan. Postrežbo in delitev hrane prevzelo so z veliko vnebo in ljubeznijo gospodične Lipež K., Ottenschlager L., Brinove J., Oset J., Laurič Ana in Mila, Lukman Micica in Roza, Mešič F. in Jurjovec H. Gospodična Lipež K. se žrtvuje s tem človekoljubnim delom že od ustanovitve sem skozi vsa leta. Da je bilo mogoče nasititi toliko število praznih želodcev, zahvaliti se je velikodušnosti naših izrazov in okoličin. Dohodkov v tem letu je bilo 647 K 86 vin, nabranih v denarju, 76 škafov krompirja, 6 škafov žitla, 180 kg riža in darilo „Po-ojlnice na Vranskem“ 250 K. Stroški so znašali všteti vrednost darovanih pridelkov 737 K 86 v. Bodi tem potom izrečena vsem blagim dobrotnikom v imenu hvaležno-prizadetih otrok najiskrenejša zahvala. T. zahvalo pa naj Vam sladi in venča še prijetna zavest, da niste le utešili marsikateremu želodčku neljubo lakoto, temveč ojačili v veliki meri z zdravno in toplo hrano v mrzli zimi telesno in valed dobrega šolskega obiska tudi duševno vranski naraščaj. Dobri Bog povrni Vam to dobroto stotero! Šolsko vodstvo na Vranskem, dne 27. marca 1911. Ivan Kramar, nadučitelj.

Brežiški okraj.

b Dobje pri Planini. Prvega aprila t. l. je vozil Detoma kramarsko kložnjo v Dobje, ker misli uničiti s konkurenco slovenskega trgovca. Nemški trgovci in njegov tovariš mislita s to aprilovo šalo pridobiti slovenske kmete in njih svetle kronice, toda čakati bosta morala še dolgo tistega lepega dne, predno bodo vtaknili štajercijanci vse kronice v žep. Samo želje in nameni ne zadostujejo.

b St. Vid pri Planini. Kmečko bratstvo priredi na veliki ponedeljek dve jako zanimivi gledališki predstavi. Mladenke nam bodo pokazale kako junaška je bila „Devica Orleanska“ in premagala sovražnika. Mladenci pa nam bodo pripravili obilo smeha. Prijatelji poštene zabave pridite. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vabi D. in Mlad. zveza.

Vesnik mladinske organizacije.

Zreče. Dekliški oddelek Marijine družbe je imel dne 9. aprila letos četrtokrat poučni shod. Pri istem so predavale sledeče govornice: Anica Kračun: Pomladno jutro (dekl.) Pavica Kračun: Zvonovi zvonite (dekl.) Francika Kračun: Vesela pevka (dekl.) Antonija Marčič: Alkohol in zdravje (govor). Francika Klančnik: O dobrem berilu in pogostem prejetanju sv. zakramentov. — O Mariji sedem žalosti so prednašale: Črešnar Trezika, Leskovar Jozefa, Klančnik Katarina, Kotnik Micica, Lamut Barbika in Komperšek Ana. — Ob koncu sta naša pa prav dobro razvedrili in razveselili Julika Golčar in Ančka Nemčič z ganljivim prizorom? Samostanska lilija.

Iz celega sveta.

Ustoličenje novega tržaškega škofa na stolico sv. Nazarija v Kopru v Istri se bode vršilo dne 23. aprila, to je na belo nedeljo, po starodavni navadi na slovesen način. Mil. g. tržaško-koperski škof dr. Andrej Karlin se odpelje z vozom prejšnji dan iz Trsta, kjer ga bode na meji pričakovala in pozdravila deputacija koperske občine. V nedeljo potem je slavnost v stolnici in ob 1. uri pojedina, h kateri se povabijo zastopniki raznih uradov in duhovščina. Ustoličenja se udeležijo tudi duhovščina iz okolice, ki je vsa slovenska. Zanimivo je, da je prvi na ta način ustoličen škof koperski, obenem tržaški škof, bil Slovenec Matej Ravnikar, ki je zasedel slovesno stolico sv. Nazarija leta 1831, potem ko je bila vsled ukaza Leona XII. leta 1828 koperska škofija trajno združena s tržaško.

Imenovanje dveh dalmatinskih škofov. Iz Splita v Dalmaciji poročajo, da bo za izpraznjeno splitsko škofijsko stolico imenovan prof. bogoslovja v Zadru, dr. Anton Gijvoje, za izpraznjeno stolico v Sibeniku, pa posvečeni škof in sedanji kapitularni vikar splitski, dr. Palunko.

Redek slučaj. Deželni glavar goriški, dr. Pajter, je praznoval dne 11. t. m. 50letnico kot član dež. odbora goriškega. Dne 11. aprila 1861., ko je začela ustavna doba v goriški deželi, je bil izvoljen v prvi deželni odbor in je ostal njegov član do današnjega dne deloma kot odbornik, deloma kot deželni glavar. Prebil je vse dobe ustavnega življenja v deželi, kate-rega se je živo udeleževal kot pristaš in mnogoletni voditelj italijanske stranke, kateri je narekoval smer in določeval sredstva.

Velikanski požar v Carigradu. Dne 4. t. m. se je vnel požar v carigradskem mestnem delu Kadiköi, ki leži na azijskem obrežju Marmarskega morja. Požar se je grozno hitro širil. V kratkem času je bilo uničenih nad 300 hiš, med njimi več javnih poslopij. Sodijo, da so zažgali Grki. Zaprli so 4 požiga sumljive Grke, med katerimi so enega videli, ko je prišel iz goreče hiše, ki jo je nato še na drugi strani zažgal. Požar so zadušili še le dne 5. t. m. opoldne. Goreti je pričelo v hiši armenskega trgovca Manakiana, a ognja ni nihče opazil. Požarno brambo so prepozno alarmirali in ko je došla, se je, kakor je to v Carigradu običajno, pokazalo, da je premalo gasilcev. Požar se je strašno hitro širil. Ljudje so se komaj reševali iz hiš, predno so pričele goreti. V dveh urah je bil mestni del uničen. Zgorlela je tudi katoliška cerkev, nadalje vila, manjši hoteli in nova grška cerkev. Škoda znaša do 5.000.000 mark. Zgorle so tudi štiri osebe.

Velikanski požar v Tokiju na Japonskem. Dne 10. t. m. je opustošil požar površje 10. km v Tokiju. Zgorlele je 6676 hiš, 8 templov, dve tovarni in zaloga požarne brambe. Več vojakov in redarjev je pri poskusih, da bi rešili ženske, prišlo ob življenje. Štiri osebe so mrtve, 113 je ranjenih. Oblastnije, časopisi in društva si prizadevajo, da bi olajšali bedo 40.000 oseb, ki so brez strehe.

Srbska država tožena. Pred leti sta bila v belgradski ječi ustreljena od orožnikov časnika Milan in Maksim Novakovič, ker sta hotela z oboroženo silo vdreti iz zapore. Vdova Milana Novakoviča Desanka je vložila sedaj tožbo proti srbski državi ter zahtevala, da ji plača država enkrat za vselej 100.000 dinarjev (srbski denar) za njeno preživljanje in za vzgojo in preživljanje njenega sina. Razen tega zahteva še 3000 dinarjev za pogrebne in 1000 dinarjev za sodne stroške.

Blaznik streljal v cerkvi sv. Petra v Rimu. V terek jutraj je neki 70letni mož vstrelil z revolverjem v cerkvi sv. Petra na skupino duhovnikov, ne da bi bil koga zašel. Pač pa je ranila krogla nekega policijskega agenta. Agent je aretiral sam storilec, ki je rekel, da mu je ime Desanti, da je doma v Vodnjanu v Istri in da je nastanjen v Rimu. Zdi se, da je Desanti blazen.

Zanimiva tihotapska dogodbica. Iz Bregence se poroča: Kakor znano, pregledajo na meji finančni organi na železnica vozove, če bi ne bilo kje kaj sumljivega. V vozu I. razreda sta pred kratkim sedeli dve gosposki ženski, katerih zunanost se je zdeli strašnikom sumljiva. Pozvali so obe dve, da ste izstopili. Pri preiskavi se je pa dognalo, da ste hoteli vtihotapiti precejšnjo množino saharina čez mejo. Ko ste se zopet oblekli, niste bili več tako bujni, kot poprej, in obleka je ohlapno visela na njih. Obdržali so obe dve v zaporu.

Zidje in delavska stanovanja. Ko je potrkala pretečeno leto kolera na meji Avstro-Ogrske, začelo se je gibati tudi tam, kamor se poprej še nismo niti okoli oblasti je pogledalo v mala delavska stanovanja, in videlo se je nečuvne stvari. Na Dunaju se je pričelo na najprimernejšem kraju, v židovskem okraju Leopoldstadt. Kaj je žid, naj nam dokažejo naslednje slike žalostnih tamošnjih razmer. Židinja Silberman je imela v svojem, komaj štirim osebam zadostujočem stanovanju enajst oseb. Nekaj jih je spalo v nesnažnih posteljah, nekaj pa po tleh. Stari žakliji in druge umazane cunje so služile za odeje. Pod neko posteljo ste spali dve 12letni deklici, ki ste krosnjariji po dnevu s trakovi za čevlje. Žena, otroci in moški spe vse navskriž v tej umazani, ozki luknji. Stara umazana ženska srajca je služila za brišajo za vse stanovalce. — Neka druga židinja Snieel, ki je bila radi prenapolnjenja stanovanja že večkrat policijsko kaznovana, je imela sobo, v kateri je spalo skup stlačeno 25 oseb. Zrak v tej sobi je bil neznosen. Polovica petrolejskega soda v kotu je bila napolnjena z grdo vodo. V tej vodi so si umivali stanovalci noge in obraze. Umazana stara rjuha je služila vsem za vsakovrstno brišajo. Zraven drugega mrčesa so stanovali v istem prostoru tudi podgane in miši. — V drugem takem brlogu, Novara ulica 24, je stanovalo v dveh kabinatih 25 oseb. Nekatere so izjavile, da plačujejo stanovanje gospodinjini-židinj z oblekami, ki jih naberačijo pri milosrdnih ljudeh. Židinja je seveda te obleke drago prodala. Grozno je bilo odkritje pri židu Dunkelblau. Kleine Schiffgasse 32. Stranišča so vsa zamašena, nesnaga teče z gornjega nadstropja v spodnje prostore. 30 do 40 oseb spi skupaj v enem prostoru ter plača vsak za noč 30 vin. Mrčesa kar mrgoli. Ljudje spe po tleh na slamnatih pletenicah. Radi mrčesa leže nagi in ogrnjeni z umazanimi capami. V enem prostoru rabijo vse osebe skupno eno vodo za umivanje in samo eno brišajo. — Slično tem slučajem se je našlo stanje tudi pri Rebecki Sauermileh in pri Rahel Rosenblatt. V zasmeh vsem strogim nazarjem in občutnim kaznim se drže židje trdno njihovih prirojenih običajev, ki jih delajo ne samo neznozne, ampak tudi nad vse nevarne vsemu kulturnemu svetu. Če se že na Dunaju tako godi, kako izgleda še-le v Galiciji in pa v Rusiji, koder imajo v velikih krajih židje oblast v rokah.

Velikanski dobiček severoameriškega jeklenega trusta. Iz poročila, ki ga je izdal predsednik ravnateljstva združenih tovarnarjev jekla, izhaja, da je severoameriški jekleni trust leta 1910 imel 726.945.174 dolarjev (5 K) dohodkov. Ker so znašali obratni stroški 529.215.788 dolarjev, preostaja čistega dobička 174.745.636 dolarjev. Od teh se je pripisalo k rezervnemu zakladu 10.722.332 dolarjev, in znaša rezervni zaklad zdaj 164 milijonov 143 tisoč 157 dolarjev. Po odpisu 50 milijonov za razdolžni dolg itd. je ostalo še 62.720.631 dolarjev za razdelitev med delničarje, ki dobe 12% dividendo. Družba je imela 218.435 delavcev in je izplačala na zaslužkih 174.955.139 dolarjev. Jekleni trust poseduje 81 malih parnikov, 120 čolnov, velik morski parnik in 2 vlačilna parnika. Tudi nadzoruje trust 3500 milj železnice. Samo v dveh letih poprej je imel jekleni trust večji dobiček, kakor lanskega leta.

Poskušen roparski umor. 19letni mizarski pomočnik Franc Orel, doma iz Šmarji pri Vipavi na Goriškem, je prišel v sredo v stanovanje Lloydovega magacinerja Hafnerja v Trstu s pretvezo, da ga je poslal mojster, da vzame mero od pohištva, ker je naročila neka druga stranka enako pohištvo. Doma je bila gospa Hafnerjeva sama, ki je sedla na divan, med tem ko se je Orel pečal navidezno z delom. Naenkrat pa je skočil Orel k njej ter jo zabodel z no-

žem v vrat. Hotel je nato pobegniti; a gospa je imela še toliko moči, da je skočila za njim ter ga zaprla v neko sobo, kamor se je zatekel, ker je zamenjal vrata. Prišli so redarji ter fanta aretirali. Gospa Hafnerjeva je izpovedala, da je hotel Orel ukrasti najbrže srebrne predmete, ki jih je zagledal v neki omari, med tem ko je meril.

Preosnova koledarja. Na Angleškem se bavijo z mislijo, preosnovati koledar. Po najnovejšem načrtu bi bil prvi dan v letu, to je novo leto, praznik. Temu bi sledili tedenski dnevi od ponedeljka naprej povrsti. Prvi dan v tednu bi ne bil ne tedenski dan ne nedelja, zato bi imelo leto potem 364 dni, kar da ravno 52 tednov. Na ta način bi se recimo napravilo, da bi bil dne 2. januarja v vsakem letu ponedeljek, 3. torek itd. Drugi učenjaki so se izjavili proti taki preosnovi.

Revščina v združeni Italiji. V Rimu so se vršila pretekli četrtek in petek velika delavska zborovanja proti naraščajoči draginji. Delavci so naredili po mestu velike obhode, v katerih so nosili table z napisom: „Boj proti draginji!“ „Proč s špekulanti!“ Na zborovanjih se je povdarjalo, da so se živila zvišala za 50%, med tem, ko so se plače izboljšale komaj za 5%. Med tem ko praznuje Italija 50letnico svojega združenja z velikim razkošjem, ki bo požrl milijone in se odeva s sijajem noč in dan, pa ljudstvo v Rimu strada. — Srečna Italija!

Najnovejše novice.

Iz šole. Razpisano je mesto definitivnega ali provizoričnega učitelja na petrazredni ljudski šoli na Vidmu ob Savi. Prošnje do dne 29. aprila na tamošnji krajni šolski svet. — Na nemški šoli v Vitanju pri Celju se razpisuje mesto nadučitelja. Šola je dvorazrednica. Mesto definitivno. Prošnje do dne 1. maja na krajni šolski svet v Vitanju.

Iz politične službe. Namestniški koncipist dr. Alfons pl. Janta Polczyński je prestavljen iz Maribora k namestnji v Gradec. Prestavljen je okrajni komisar dr. Viktor Neuwirth iz Ptuja k okrajnemu glavarstvu v Maribor, namestniški konceptni praktikant Egon Schrey pl. Redlwerth je prestavljen od mariborskega k ptujskemu okrajnemu glavarstvu, konceptni praktikant pri namestnji v Gradcu dr. Franc Fina k okrajnemu glavarstvu v Mariboru.

Odlikovani orožniki. Deželno žandarmerijsko poveljstvo je s pohvalnimi spričevali odlikovalo orožniške stražmojstre Antona Čizarja, Štefana Stojana in Ignacija Žagerja, ker so se odlikovali s posebno srčnostjo pri aretaciji neke nevarne tatinske družbe.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: P. S. v Ljutomeru 4 K; hranilnica v Dolu 20 K; gostje na gostiji gosp. Babiča v Krapju 8 K; Fr. Stajniko nabral na gostiji g. Ozmeča 10 K 16 vin.; Peter Skuhala, župnik v poklju, 2 K; Leopold Vozlič, kaplan pri Sv. Vidu nad Gradcem, 12 K; M. Ratej pri Sv. Juriju ob Ščavnici 10 K; dr. Fr. Vovšek, nadsvetnik, 10 K; Leopold Petovar 20 K; Fr. Segula, župnik, 3 K; Fr. Ogriček, župnik, 3 K; posojilnica v Framu 30 K; posojilnica v Konjicah 20 K; Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 100 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

Prihova. Na belo nedeljo, dne 23. t. m. bo dala Hranilnica in posojilnica na Prihovi javen račun od svojega hiševanja, ali če kratko rečemo, bode po večernicah občni zbor v posebni sobi. Če bode mogoče, bode poslala mariborska Zadruga zveza za tisti dan k nam enega zastopnika. Pridite v obilnem številu!

Trbovlje. Na velikonočni ponedeljek bo imela tukaj liberalna stranka shod volilcev, na katerem nameravajo postaviti „neodvisnega“ kandidata. Radovedni smo, kdo se bo dal za tako politično hinavščino izrabiti. Pač samo hinavec.

Listnica uredništva.

Šlunja pri Celju: Za to številko o isti stvari že drug dopis sprejeli. — Pišce: Povejte nam kdo je nabral, da stvar uredimo brez javnosti. — Nova Štifta: Če imate utemeljene pritožbe zoper dotičnega uslužbenca, javite jih pristojni oblasti, bo več pomagalo. — Sv. Jurij v Slov. gor: Sicer obsojanja vredno, vendar ni za javnost.

Poročila o svinjskem sejmu na Dunaju dne 11. aprila 1911.

Pripeljalo se je skupno 10 388 kom. in sicer 6.231 mladih (megnih) svinj in 3031 debelih. Cene so bile sledeče: Ogrske debele svinje prima 148 do 151 vin., izjemoma 156 vin., srednje 140 do 148 vin., stare in lažje 130 do 138 vin., moravske mlade svinje 124 do 130 vin., gališke mlade, prima 120 do 126 vin., težke 126 do 130 vin., srednje in slabše 110 do 118 vin., stare in slabe svinje 100 112 vin. za 1 kg žive teže. Tendence: Pripeljalo se je 4.011 mladih in 669 debelih svinj manj kot na sejmu prejšnjega tedna. Radi pomanjkanja blaga so se cene vzdignile za 12 do 16 vin.

Poročila o živinskem sejmu v Gradcu dne 6. aprila 1911.

Pripeljalo se je 292 volov, 132 bikov, 160 krav in 8 telet, skupaj 592 komadov. Cene so bile za 100 kg žive teže: pitani voli prima 98 do 108 K, srednji voli 86 do 96 K, suhi voli 74 do 84 K, pitane krave 72 do 82 K, srednje debele 58 do 70 K, suhe 52 do 58 K, bik 78 do 94 K. Na Gornje Štajerske se je prodalo 41, na Tirolsko in v Trst 65 komadov. Tendence: pripeljalo se je 106 komadov več kot prejšnji teden. Pri volih so cene ostale prejšnje, cene bikov so padle, a kravam so se vzdignile.

Jabolke in hruške divjake, dveletne, 7 do 9 mm debele, spodobne za okoliranje, želi kupiti Anton Sirk, pri Sv. Jakobu v Sl. gor. 468

Miša z dvema sobama in z velikim zeliščnim vrtom, tik okrajne ceste med dvema železničnima postajama v Mislinjski dolini, 10 minut od pošte, priprava tudi za kakšnega penzionista, se da v najem, ako je potreba za več let. Za kraj in ime lastnika se izve pri upravnistvu Slov. Gospodarja. 469

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 8. aprila 1911.

Trst . . . 12 70 89 65 22
Line . . . 21 59 25 62 42

Jako lepo posestvo se proda, lepa lega, pripravno za vsakega gospoda kot letovišče, ali za srbnega gospodarja, arondirano 14 $\frac{1}{2}$ oralov, 40 minut od mesta Ptuj in 5 minut od cerkve, 4 $\frac{1}{2}$ oralov travnikov, 4 orale njiv, 800 sadnih dreves, brajde, vrt, 800 sadnih vinogradov (polovica novi nasad), vse v najboljšem redu in dobro gnojeno, 6 oralov gozda, lepa gospodarska hiša, devet prostorov, podstrešje, klet in hram gospodarske poslopje, hram in hlev, hlevi za prašice, pralna kuhinja in sušilnica za sadje, listnica vse s opako krito in v najboljšem stanju. Pripravni gospodarski stroji, kakor: centrifuga za mleko, parnik, slamočnica, mlin, reznica za peso, stroj za pranje pesa, krompirja itd. Več se izve pri Franjo Počkar, šmarje pri Jelšah št. 912.

Učenca, ki bi imel talent za podobarstvo in pozlatarstvo, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Ant. Sumrak, počbar in pozlatar Celje. 248

Lepo posestvo tik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obstoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonosnika, njiv in gozda ter lepe zidane s opako krite hiše in vinčarije se cenijo primerne in jako ugodno takoj proda. Istotam se proda tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonosnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate krasne lege za vinograde. Natančneje pri g. Zinauer Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Na prodaj.

Jako pripravna četrdesedna kotija (Landauer), eden par konjake oprave, tri vozne oprave, dobro ohranjene, vredne in poceni, se prodajo pri Karolu Pessl, vinska trgovina v Mariboru. 461

Kolarji, pozor.

Sprejme se takoj dobro izurjen kolar, bodisi sencec ali poročen. Dela obilo, les po ceni, zaslužek dober. Obrt se izvršuje sredi vasi na okrajni cesti. Kje, pove upravnitvo. 425

Na prodaj je posestvo četrte ure od trga in kolodvora, meri 9 in četrte orala dobre zemlje, njive travnikov in hoste, poslopje obstoji iz hiše, kuhinje, 2 kleti, hlev za živino in svinje, pod, parna, kozole, pridelava se 4 polovnjake vina in 4 do 5 polovnjakov jabolčnika, tudi ima dobro studenčno vodo, redi se lahko 3 govedi in 3 do 4 svinj, cena je 4300 K. Več se izve pri lastniku Anton Zupan, Tolsto št. 17, Laški trg. 427

Hiša v Mariboru nova, eno nadstropje, 8 stanovanj, vrt, zidan hlev za svinje, kuhinja za perilo je na prodaj za 34.000 K. Hranilnica 20.000 K. Vpraša se Bankarigasse 13, Prauchart. 428

Posestvo na prodaj, gozd, njiva, sadonosnik, vinograd z novim nasadom. Posednica Neža Pukl v Hočah. 431

Kupci pozor. Škurlejevo posestvo v jako lepi legi na Gaisbergu 1 $\frac{1}{2}$ ure od železniške postaje Sp. Dravograd z okoli 50 oralov lepih njiv, trevnikov, paše in mladega gozda se takoj za 6500 K proda. Kmetija je popolnoma brez dolga in se zamorejo 1500 do 2000 K posojila najeti. Proda se samo takoj, ker se v drugem slučaju v zakup da. Več se izve pri posestniku Konrad Lorber, Spod. Dravograd na Koroškem. 426

Proda se takej ob cesti na Pragerskem 3 minute od kolodvora ena zelo lepa nova, elegantno zidana nadstropna hiša, za vsako obrt pripravna z 6 lepimi stanovanji, z gospodarskim poslopjem, dobro pitno vodo in 1 in pol orala najboljšje zemlje poleg hiše, se zavoljo preselitve do najdalje 15. aprila za 19.000 K proda. Pri kupnini se samo 5.000 K izplača drugo lahko ostane. Natančneje pove Franc Peteline, Zg. Poljskava pri Pragerskem. 420

Pozor! Kdor želi kakšno posestvo gostilno ali hišo kjerkoli, hitro prodati ali kupiti, blagovoli se naj obrniti na Franca Peteline, Zg. Poljskava pri Pragerskem. 451

Oznailo. Zavoljo preselitve se bodo vse premične reči na 18. aprila na beli torek, ob 8. uri dop. po dražbi prodajale: dva konja, eden brzovozec, svinje, 3 govedi, 5 različnih vozov, krma, slama, vino, vinska posoda, sadni most, mlin za jabolke, mala stiskalnica, poljsko orodje in vse pohištvo v gostilni Jožefa Kunst, Zg. Hajdin pri Ptuj. Blago je vsaki dan na ogled in za dobiti. 432

Pozor!

Posestniki vinogradov in sadonosnikov!

Priporočam svoje 4 $\frac{1}{2}$ kg težke, dobro izkušene, bakrene

Vacuum-peronospora škropilnice po 24 K

kakor tudi vse dele razpršilnika: gumaste plošče: ventile, cevi itd. z jamstvom.

Vsi sistemi se hitro in po ceni popravijo. 408

Jos. Hitzl-a nasl.

W. Weiss, Maribor
Koroška cesta 6.

Lepo malo posestvo med Sevnico in Rajhenburgom, 5 minut od železnice, je hosta, lepe njive, travnik s sadnim drevjem, lepa ranina, je kozole, hlev za živino in svinje, hiša ima dve sobi, dve kuhinji, klet, se proda za 4500 kron. Naslov je v upravnitvu tega lista. 118

Posestvo se proda zavoljo starosti, 10 minut od cerkve Makole. Zidana hiša, velik vrt, travišče, mlad les, vinograd, brajde in njiva, vse skupaj meri 6 oralov. Cena 3000 kron. Več se izve pri Antonu Vampel, posestnik v stranski Makolah št. 15, pošta Makole pri Poljčanah. 219

Na prodaj je v Sevnici ob Savi lična zidana hiša z vrtom, obstoječa iz treh sob, dveh kuhinj, veže, kleti in jedilne kamre, pripravna za vsakega rokodelca. Cena nizka. Več se izve pri A. Doklerju, pos. v Sevnici. 412

Mladenci iz III. gimnazijskega razreda, star 19 let, bi rad vstopil v kako primerno službo. Naslov se izve pri upravnitvu. 394

Posestvo s tremi orali zemlje, blizu 100 sadnih dreves, lepa nova zidana hiša, spodnja in zgornja klet, hleva za krave in svinje, potem skedenj in kolarica, studenec na dvorišču in vse lepo ograjeno, 5 minut do mesta, se izproste roke proda. Pripravno je za penzionista, rokodelca ali mallega kmeta. Drugo pove iz prijaznosti Ana Migič na Hajdinu št. 103 pri Ptuj. 401

Lepo posestvo se proda zavoljo preselitve v druge kraje, 5 oralov gozda, njiv in travnikov 13 oralov, vse v lepem stanu, se proda z vsem blagom, tik glavne ceste in železnice. Naslov Alois Leskovar, pošta Štore pri Celju. 463

Hiša v Celju, tri minute od tovarne, za vsaki obrt primerno, posebno za kakega penzionista. Davka prosta z devetimi sobami, prinaša na leto tisoč kron dobička velik, lep vrt za zelenjavo, pri hiši je veliko, lepo dvorišče in studenec, velja 16 tisoč kron. Pojasnila daje Anton Kuher v Lotah pri Poljčanah. 396

Učenca sprejme na triletno dobo Ivan Grizold, slikar, Studenci pri Mariboru, Schusterischstr. 18. 392

Plačlen gostilničar, čegar žena je dobra kuharica, se pod ugodnimi pogoji sprejme oz. se gostilna proda ali da v najem. Oto Schwarznig, Majšberg pri Ptuj. 406

30.000 cepljenih trt imam na prodaj: več vrst silvanec zeleni, laški zling, beli bugundec, mosler in več drugih. Cena je od 14 do 18 kron 100 komadov, imam tudi 17.000 vkoreninjenih divjakov Riparia Portalis. Cena za 100 komadov je 3 krone 50 vin. Imam tudi razna vina, bela in rdeča, cena po dogovoru. Za obilno naročilo se priporočam. Josip Cotič, trtnar in vinogradnik v Vrhopolju, p. Vipava, Kranjsko. 397

2 jermenarska pomočnika in enenega učenca išče za s. alno g. Krievanek v Mariboru. 390

Mesarskega učenca sprejme takoj Vaupotič v Ljutomeru. 399

Hiša v sredini Maribora ležeča se takoj proda. Naslov v uprav. 281

Išče primerne službe za viničarja, ali pa oskrbnika večjega posestva, mlad mož, samec, zmožen vinogradskih in poljskih opravil. Naslov pove uprav. „Slov. Gospodarja“. 388

Čebulo za saditi, liter 80 vinarjev, prodaje Vid Murko, trgovina, Meljska cesta št. 24, Maribor. 405

Semena sveže ka-kovosti za vrtove in njive. Zelje, salata, grah, peso, štajersko in lucernsko deteljo, čebule, svinjsko kolorabo in svinjsko cihorijo, travno seme, kupite najbolje že nad 30 let obstoječi trgovini s semenjem in špecerijskim blagom.

Ivan Sirk,
Maribor, Glavni trg, rotovž. 241

Proda se lep travnik v občini Dragučova. Cena pove Anton Pukl mesar v Pobrežju 137. 430

Sprejmeta se takoj dve slugi, katolika, v starosti 15-17 let, če doprineseta spričevalo od pristojnega veleč g. župnika. Kje pove upravnitvo Sl. Gosp. 429

25 kron po sklenjeni pogodbi dobi tisti ki mi ve nasvetovati za dober mlin ali žago z nekaj posestvom ali za dober prostor ki ni predaleč od kakega trga ali železniške postaje. Kdor mi hoče dati ali nasvetovati naj piše na naslov: Jožef Tišler, pošta Laški trg. Poste restante. 434

Štefan Kaufmann

trgovina z železnino
v Radgoni,
23 priporoča
štedilnike
in vsakovrstno posodo.

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Hlapec, marljiv, tih, ki ima veselje do 3 konj in 3 govedi, ki zna konje snaziti in dobro voziti, ki je zanesljiv, živine ne pretepava in ne preklinja, naj se oglasi za dobro letno službo. Ponudbe pod „Hlapec h konjem 23“ na uprav. Slov. Gosp. 453

Lepo malo posestvo z gospodarskim poslopjem, njive, sadnosnik, pašnik, nekaj goric, travnik, pri hiši je studenec se takoj proda. Oglasiti se je pri Ferdo Znidarič v Dravovici pošta Mala Nedelja. Cena po dogovoru. 467

Pozor. Zaradi izselitve prodam eno izmed svojih posestev, približno 3 orale zemlje v lepi solčni legi, pet minut od okrajne ceste, četrte ure od farne cerkve, obstoječe iz njiv, sadnosnika in vinograde s cepljeno ameriško trto na posestvu stoji močno poslopje z dvema hišama, čumnato, živinski in svinjski hlevi, skedenj in klet. Zadnja cena 1500 K. Kupcu je treba vložiti 600 K. Pripravno je za rokodelca ali penzionista. Oglasiti se je treba do 27. t. m. ustmeno ali pismeno. Naslov se izve pri upravnitvu Sl. G. 458

Dobro izurjen žagar želi takoj vstopiti kot žagmojster v kako žago. Naslov pove upravnitvo. 459

Slikarskega učenca sprejme takoj slikarški in plesarski mojster A. Bratkovič, Pobrež 308 pri Mariboru. 460

Želim za svojo vzeti eno deklico od krščanskih zakonskih starišev kmalo po rojstvu ali pa do 2 meseca staro. Naslov se izve pri upravnitvu. 466

Ključec II. vrste, za korenčenje, od solnisa in montikole, močne 3 K 1000 kom. prodaja Jernej Mikočič, Zitate pri Rogätu. 462

Mladenci, treznega značaja, kmečki sin, vaju poljskega dela in mežnarskega opravila, išče službe za cerkovnika ali cerkv. ključarja in stanovanje tik cerkve, kupi malo posestvo do 4000 K vrednosti. Naslov pove uprav. 464

Prodaj vino

10 polovnjakov vina, 10 polovnjakov starine, oboje bele barve, večji del rizing. Kdor kupi vsega ga dobi po

56 vin.
liter. Jurij Pleunik, Vištanj, p. Podčetrtek, Štajersko. 410

Trgovina s steklom = porcelanom in kamenino
Iv. Kleinšek
Maribor, Koroška cesta 17

Dobro! Po najnižjih cenah.
Dobro! Po najnižjih cenah.

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, šip in okvirjev za podobe kakor vse v to stroko spad. dela.

Poprave se hitro, zelo solidno in najcen. izvršujejo!

Jako redka priložnost.

Tovarna mi je po neki elemensarni katastrofi poverila rešeno blago in sicer več tisoč komadov krasnih

flanelnih odej

lepih, najnovejših vzorcev in modnih barv, katere imajo čisto neznatne vodne madeže. Te odeje so rabne brez ugovora za vsako boljšo hišno gospodarstvo, da se postelje in osebe pokrijejo, so jako fine, tople in močne, okoli 190 cm dolge in 135 cm široke.

Pošiljajo se po povzetju: 3 komadi krasnih, jako finih, v vseh modnih barvah in vzorcih za 9 K, 4 komadi gospodarskih odej za 10 K. Vsak cenj. bralec tega lista naj naroči z zaupanjem.

Z mirno vestjo trdim, da bode vsak s pošiljativjo zadovoljen. !!

Oto Bekera, c. kr. finančne straže nadpaznik v pok.

Nachod (češko) tovarn. sklad. 2-8.

443

Kdor svoj želodec ljubi,

noče drugega krepčila, kakor

želodčni likér

Želodčni likér „FLORIAN“ ne slabi in ne omami kakor razne opojne pijače, ampak daje moč in veselje do dela!

Edini likér za slab želodec!

Ljudska kakovost liter K 2-40.

Kabinetska kakovost „ „ 4-80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 39

pred kolodvorom, priporoča svojo pogoto zaloga zlatnine, srebrnine, ur i. t. d. po nanižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

Priznana najboljša igla za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden,

se najtopeje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska

zaloga sv. raspel. Novi animirani slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Za večji paromlin na Kranjskem se išče

Izurjen podmlinar,

kakor tudi 3 mlinski delavci (2 Walzerwächter und 1 Oberbentler) za takojšnji vstop. Ponudbe z navedbo plače pod „P. M. 243“ na upravnitvo tega lista. 455

Pozor.

Vsled smrti gospodinje se proda takoj in po ceni dobro idoča gostilna z lepim senčnatim vrtom in pokritim kegljiščem.

Zraven je tudi sadni vrt in vrt za sočivje. Enonadstropna hiša stoji ob glavni cesti, 10 minut izven Celja v bližini treh tovarn. Natančna pojasnila daje Josip Hočevan, Celje, Kolodvorska ulica 5. 422

Pozor!

Vsled smrti gospodinje se prodaja takoj in po ceni dobro ideča gostilna z lepim senčnatim vrtom in pokritim kegljiščem. — Zraven je tudi sadni vrt in vrt za sočivje. Enoradstropna hiša stoji ob glavni cesti 10 minut izven Celja v bližini treh tovarn. Natančnejša pojasnila daje Josip Hočevar, Celje, Kolodverska ulica 5. 422

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru se bode vršil v času od 8. do 13. majnika tečaj o pridelovanju krme, v katerem se bode vse, kar je v tem predmetu treba vedeti, teoretično in praktično podučevalo in razkazovalo.

Število udeležencev je določeno na 20. Prosilci za sprejem v ta tečaj, lahko, vkolikor pač dopuste dana sredstva, dobivajo podporo dnevno 2 K. Če se hoče podpora dobiti, mora to biti izrecno povedano in to se mora po županu potrditi:

1. Da so sami revni posestniki,
2. da so sinovi oz. uslužbeni takih.

To potrdilo je že priložiti prijavi za tečaj naznanilvi tudi starost.

Prosilci za sprejem, kateri ne prosijo podpore, morajo to v prijavnem pismu posebej naznaniti.

Tečaj vsebuje vsak dan 3 ure teoretičnega poduka in 2 uri praktičnega.

Učni jezik je nemški.

Prijave se naj do 1. majnika naslovijo na podpisano mesto. 424

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinorejske šole v Mariboru. 424

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru se bode vršil v času od 8. do vsednjega 10. majnika tečaj o pridelovanju zelenjave, v katerem se bode o obdelovanju in o uporabi važnih vist zelenjave teoretično in praktično podučevalo. Razkazovanje in poduk se bode vršil dopoldne od 9. do 11. ure in popoldne od 2. do 4. ure. Število udeležencev se je na 30 določilo.

Učnina se ne bode zahtevala. Tečaja se lahko udeležijo gospe in dekleta kakor tudi moški.

Poduk je v nemškem jeziku.

Prijavi se naj do 1. majnika na podpisano mesto.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru. 423

Sanatorij „Mirni Dom“

za bolnike na živcih, priporočan od zdravnikov. — Zmerne cene. — Prospekti na zahtevo zastoj —

Dr. Franc Čeh, Gornja Sv. Kungota.

Steckenpferd-

milo z lililnim mlekom

Najmehkejšo milo za kožo
kakor proti pegam!

Debiva se povsodi. 128

Našim gospodinjam

priporočamo

le edino Pfeiter-jevo milo, ker le to napravi brez truda snežno belo perilo! Pazite na vtis Pfeiter in znamko :: tiger

926

Velika neč!

Praznik vstajenja!

Največji čudež narave!

Semper viva, (vedno živeča), rastlina vstajenja iz Palestine, tudi „roža iz Jeriha“ imenovana, ima čudežne lastnosti, zeleni v zemlji in brez zemlje, treba da se samo pomoči s toplo vodo, se razvije v 10 minutah in je v 24 urah popolnoma dorasla. Najlepše lepoticje sob, na jedilni mizi nekaj krasnega, primerni nagrobni kinč. Razven tega ima ta rastlina jako koristne lastnosti. Razširja prijeten vonj, snazi zrak sobe, umori kali kužnih bolezni, prežene mrčes, šurke itd. Ta rastlina vstajenja ne zamre nikdar, živi od enega stoletja do drugega ne da bi prišla z vodo ali z zemljo v dotiko. Še celo kuhari se zamore. Največja vročina ali mraz ne uplivata nič, po letu in po zimi, vedno sveža in zelena rastlina. Lepo darilo, vedno primerno, obudi povsod pozornost. Mnogo priznanj. Edina rastlina te vrste, bogata pravljic. V Sv. Pismu govori Jezajja o njej. Cena 1 komad z navodilom rabe K 1.80. Če se naprej pošlje, (tudi v znamkah) brez poštnine, proti povzetju še 50 h poštnine. So samo lepe rastline. Rečna postrežba. 445

Sigmund Auer — Dornbirn IV, Vorarlberg.

Telegram!

Kaj takšnega še ni bilo. Mi razdelimo 1500 K v darilih in gotovini.

Zgorajšnje svoto smo za tiste, ki sliko uganejo, nastavili. Vsak, kateri kupčevalca najde in poslika, dobi eno uro za gospode ali za dame v vrednosti 20 K, ali na željo 15 K gotovine v darilo. Pogoji je, da si vsak vpošiljatelj naroči izvrstno „Fortuna“ imit. zlato verižico in zato znesek po K 1.75 v znamkah priloži. Ko dojdejo sem rešene uganke podobne, se bode pričelo z razdelitvijo daril. Vse pošiljatelj se naj vpošljejo na: Patria-Zentrale A. Seifert, Dunaj VII, Neubaugasse 63. 444

Posesniki!

Na mednarodni razstavi drobnih živali na Dunaju 1910 z veliko srebrno svetinjo odlikovani in v največjih družinih in zavodih za perutnino in kuncerejo vpeljani, svetovno priznani, najboljši preparat „Palma“ ozdravi sigurno bolne živali in jih obvaruje obolenja in najsi so kakoršna koli piščeta ali odrasla perutnina, sobne ptice, golobi, kunce, psi, praaci, odrasle svinje ali kake druge živali. — Sami si škodujete, če ne uporabljate tega zanesljivega sredstva! — Pošljite naprej poštinih znamk za 1 K, 2 K, K 2.90 ali pa K 3.80 (z nakaznico 6 vin. več) in dobili boste „Palma“ z navodilom poštine prosto. Kdor želi rekomandirano pošiljatev, naj pošlje 25 vin. več. Višja naročila oblagujem tudi na povzetje. — V vašo korist se Vam priporoča I. E. Weizl, živ. živila, Zofijin trg 3, Maribor, Štajersko. 466

Priporočilo!

Niže imenovani se uljudno priporočajo mnogočestiti duhovščini in slav. občinstvu za vsa v slikarsko stroko spadajoča dela v vseh slogih, od priprostega do najfinjšega kakor: slikanje cerkev in kapel, na presno (al fresco) sgrafito, itd. Prevzamem v slikanje in barvanje nove stavbe, fasade, stanovanja, kupčijske prostore, mostovože in balkone. Delo solidno in trpežno po zmernih cenah.

441

Janex Steferl, slikar, lakirar itd.

Izjava.

Obžalujem, da sem v javnem prostoru odrekoval obiskovati gostilno gospoda Aleksa Vaupotiča v Ljutomeru in da sem imenoval njegovo gostilno „Gasthaus zum groben Ochsen“. Zahvaljujem se gospodu Aleksu Vaupotiču, da je odstopil od tožbe.

Cven, dne 2. aprila 1911.

442

Anton Trejnar.

„Za 10 vinarjev liter“

najboljšega jabolčnika, skoraj jednako pristnemu lahkem vinu se napravi samo iz najnovejše iznajdbe „Jablus“.

Iz „Jablusa“ pripravljena pijača zdigne, (vre) kakor naravni mošt, je zdrava in krepliva.

1 zavoje „Jablus“ z navodilom vred samo K 5.30 po poštenem povzetju. Prekupci odstotke. Zastopniki se iščejo.

Glavno zastopstvo „Jablus“ Podplat, Štajersko. 450

Izjava.

Midve podpisani Jožefa Bogdan in Ana Križan obe posestnici na Kamenščaku, obžalujemo neresnično govorjenje o g. Mariji Slavič, posestnici na Kamenščaku in gosp. Francetu Magdič, pos. v Mekotnjaku, preklicemo isto, ter se njima zahvaljujemo, da sta odstopila od tožbe.

Kamenščak, dne 5. aprila 1911.

451

Jožefa Bogdan, l. r. Ana Križan, l. r.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spod. Dravbergu, ki se vrši v četrtek dne 27. aprila 1911, ob pol 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih „Narodnega Doma“ v Spodnjem Dravbergu.

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju posojilnice v minulom letu in odobrenju letnega računskega zaključka.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Velitev odbora in rač. pregledovalcev.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Raznotherosti.

Ako bi občni zbor ob pol 2. uri ne bil sklopljen, se vrši ob 2. uri drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število došlih članov.

K občni udeležbi vahi 457 odbor.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošto hranilne položnice na raspolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojnje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na raspolago domače hranilne knjižice.